

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra - 3. ročník
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto dôkladné ovládanie slovenského jazyka zabezpečuje úspešné a plnohodnotné uplatnenie v živote. Predmet poskytuje formálne vzdelanie v jazykovej, slohovej a literárnej zložke, t. j. vedie žiakov k základnej gramotnosti (pisateľskej a čitateľskej), k nadobudnutiu čitateľských návykov a k schopnosti orientovať sa v známom texte. Poskytuje im tiež vedomosti a zručnosti na dosiahnutie primárneho psychického i fyzického stupňa vývinu a vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, podporuje u žiakov osobnostný rozvoj v širšom sociálnom a kultúrnom kontexte. Formálne vzdelávanie obsahuje vedomosti a zručnosti v každej z vyučovacích oblastí. Žiaci sa naučia popisovať, vysvetľovať, zhodnotiť a aplikovať svoje znalosti. Osobnostný rozvoj sa realizuje v etickom, sociálnom a kultúrnom kontexte, s čím súvisí spoločenské správanie, kontakt s prostredím, asertivita, prosociálnosť a kultivovaná komunikácia.

Predmet slovenský jazyk a literatúra tvoria dve tesne zviazané a obsahovo sa prelínajúce zložky, a to jazyková a literárna. Cieľom oboch zložiek je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Základom literárnej zložky je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od analytického čítania až po schopnosť pracovať s významom literárneho textu na vyššej individuálnej úrovni spracovania (syntetické a hodnotiace čítanie).

Vnútné delenie predmetu slovenský jazyk a literatúra je v plnej kompetencii učiteľa a príslušnej predmetovej komisie, rovnako ako aj osnovanie učiva počas štúdia.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

A. JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka a v tomto chápaní predstavuje základ celého učebného procesu. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii a zodpovedajú vekovým a vzdelanostným možnostiam žiakov.

B. LITERÁRNA ZLOŽKA

Cieľom literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov zamerané na špecifické poznávanie sveta, porozumenie medziľudských vzťahov a rozvíjanie estetického čítania. Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako nástroja na všestranné osvojovanie umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od schopnosti analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t. j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie). Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na gymnáziách je postupný prechod jednotlivými fázami čítania: čítanie s porozumením: analýza, syntéza a interpretácia, metainterpretácia diela, individuálne hodnotenie literárnych diel.

Všeobecné ciele:

- Podporovať sebadôveru žiaka vo svojom prejave tak písomnom ako i ústnom
- Osvojiť si vedomosti, ktoré umožnia žiakovi vzdelávať sa po celý život
- Vedieť zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote
- Pripraviť žiakov na stav zodpovedného občana, schopného sa podieľať na rozvoji demokratickej spoločnosti, kultúrnej otvorenosti
- Vnímať a postupne osvojiť si materinský jazyk ako mnohotvárnny prostriedok komunikácie
- Zvládnuť základné pravidlá medzilidskej komunikácie daného kultúrneho prostredia
- Nadobudnúť k jazyku pozitívny vzťah
- Nadobudnúť vzťah k slovenským umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúceho z umeleckých textov a rozvíjať svoje emocionálne a estetické cítenie a vnímanie
- Pestovať príslušnosť jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka
- Viest žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry – verbálne i písomné jazykové prejavy
- Zvládnuť a pochopiť počúvanie, komunikáciu – hovorenie, čítanie a písanie s porozumením

Špecifické ciele:

v komunikačnej oblasti

- položiť základy komunikačných zručností, t. j. naučiť sa vnímať a postupne si osvojovať materinský jazyk ako prostriedok, ktorým sa získavajú a následne odovzdávajú informácie, vedomosti a zážitky, vyslovujú vlastné názory i postoje,
- účinne sa dorozumievať v bežných komunikačných situáciách, riešiť bežné komunikačné situácie.

v spoločenskej oblasti

- učiť sa porozumieť sebe samému, vymedziť si vlastné miesto v spoločnosti rovesníkov, správať sa asertívne, byť tolerantný, prosociálny, naučiť sa spolupracovať.

v kognitívnej oblasti

- získať lásku a úctu k materinskému jazyku,
- naučiť sa správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať, t. j. osvojiť si techniku písania a precvičovať sa v nej,
- osvojiť si správnu artikuláciu a výslovnostnú normu,
- naučiť sa ústne formulovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov,
- osvojiť si základy pravopisnej normy, naučiť sa používať správne slová/tvary slov,
- naučiť sa analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, triediť ich, vyhodnocovať a postupne zaraďovať do systému,
- naučiť sa orientovať v jazykových príručkách,
- naučiť sa reprodukovать text a cvičiť sa v uplatňovaní prebratých jazykových javov pri tvorbe vlastných textov v ústnej a písomnej podobe,
- cvičiť sa v tvorení kultivovaných jazykových prejavov,
- rozoznávať štylisticky primerané a neprimerané prostriedky,
- vedieť plynule s porozumením čítať veku primeraný umelecký a odborný text, poznávať a rozlišovať tieto texty, orientovať sa v nich, vedieť zaznamenať a vypísať základné údaje z textu,
- prostredníctvom literatúry posilniť poznatkovú rovinu, ktorá rozmnožuje vedomosti;
- zážitkovú rovinu, ktorá sprostredkúva emotívne poznanie sveta; výchovnú rovinu,

rozvíjajúcu osobnosť žiaka; komunikatívnu rovinu, ktorá mu umožňuje odovzdať poznané a precítené a estetickú rovinu, formujúcu kvality jeho života.

III. Predmetové kompetencie

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové hodnoty.	Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Učiť sa sám aj v skupine.	Vyhľadávať a sprostredkovať informácie.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín.	Vytvárať vlastný hodnotový systém.
Kriticky myslieť.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami.	Regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život.
Formulovať a riešiť problémy.	Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.	Vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.	
Tvorivo myslieť.			

Kľúčové kompetencie jazykovej zložky predmetu:

Vedieť komunikovať adekvátne komunikačnej situácii.	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne (vhodná forma a obsah).
	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – písomne (vhodná forma a obsah).
	Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.
	Vedieť aktívne počúvať.
Učenie sa.	Schopnosť učiť sa učiť.

Kľúčové kompetencie literárnej zložky predmetu:

Technika čítania a verejná prezentácia textu.	Plynulo čítať súvislý literárny text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
	Pri prednese literárneho textu aplikovať vedomosti o zvukovej rovine jazyka, v básnickom texte rešpektovať rytmickú usporiadanosť a frázovať ho v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
	Pri dramatizovanom čítaní primerane hlasovo prezentovať text postavy dramatického diela.
Pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie.	Reprodukovať fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
	Usporiadať známe javy do tried a systémov.
	Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty.
Analytické a interpretačné kompetencie.	Integrovať čitateľské skúsenosti, literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti s recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.
	Zovšeobecniť literárny jav a navrhnúť jeho definíciu.

	Analyzovať literárny text z hľadiska stylistických, tematických a kompozičných prostriedkov a určiť ich funkčné využitie v diele.
	Interpretovať literárne dielo, argumentovať výsledkami jeho analýzy a zohľadňovať poznatky z iných informačných zdrojov.
	Hodnotiť dielo z vlastného stanoviska v kontexte doby jeho vzniku a v súčasnom kontexte.
Tvorivé kompetencie.	Parafrázovať dej epického a dramatického diela.
	Transformovať text diela do iného literárneho druhu, formy alebo žánru.
	Vytvoriť básnický text, poviedku, scenár alebo iný kratší umelecký text.
Informačné zručnosti.	Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách.
	Pracovať s údajmi o knižnom fonde v lístkovej a elektronickej podobe.
	Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
	Vybudovať si vlastnú knižnicu.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Tretí v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodina/ týždeň (99 hodín)

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Časť: Jazyková zložka /33 hodín/		
Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
tretí	Sloh / Náučný štýl - prezentačné zručnosti	18
	Fonetika a fonológia/zvuková rovina	5
	Čítanie s porozumením	3
	VSP - úvaha	7

Časť: Literárna zložka /66 hodín/		
Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
tretí	Dramatická literatúra	14
	Dráma – absurdná	8
	Lyrická poézia – voľný verš, automatizovaný text, čistá lyrika	16
	Veľká epická próza - román	8
	Kompozičné postupy	10
	Rozprávač	10

Obsahový štandard - Jazyková zložka

Sloh / Náučný štýl

- **Text: vecný, umelecký, súvislý, nesúvislý:** graf, schéma, **tabuľka**
- spoločné a rozdielne znaky textov
- kontext
- kľúčové slová
- **osnova**
- **koncept**
- analýza textu: obsah textu, forma textu, autorský zámer
- interpretácia textu
- slohové postupy: **informačný, rozprávací, opisný, výkladový/úvahový**
- slohotvorný proces
- jazykové štýly: **náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký**
- hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov, slohových útvarov
- štýlotvorné činitele: téma, autor, situácia, funkcia, adresát
- recenzia
- komentár
- úvaha
- výklad
- projekt
- náučný prejav: prednáška, referát
- pointa

Učenie sa – prezentačné zručnosti

- učebný štýl
- faktory ovplyvňujúce učenie sa
- efektívne zapamätávanie
- kontrola plnenia plánu
- projektovanie vlastnej budúcnosti
- **projekt:** príprava projektu, realizácia projektu, prezentácia projektu
- dedukcia
- indukcia
- komparácia
- analýza
- syntéza
- analógia

Práca s informáciami

- informácia
- kľúčové slová
- vedľajšia informácia v texte
- zdroje informácií
- **nadpis**, titulok, marginálie, resumé, abstrakt, anotácia, obsah, bibliografia, bibliografický záznam, menný a vecný register, poznámky pod čiarou, vysvetlivky
- spôsoby spracovania informácií
- **konspekt/poznámky**
- **hlavná myšlienka**
- osnova z prečítaného alebo počutého textu
- tézy
- citácia
- presná, voľná, parafráza
- propagácia

- agitácia
- dezinformácia
- masmediálne komunikačné prostriedky

Komunikácia

- **Komunikácia:** verbálna, neverbálna, súkromná, verejná, efektívna, asertívna, devalvujúca
- **mimojazykové (neverbálne) prostriedky:** mimika, gestika, proxemika
- **komunikačná situácia:** odosielateľ, prijímateľ, dialóg, monológ
- **diskusia, debata:** názor, dôkaz, argument, protiargument
- **rétorika**

Obsahový štandard – Literárna zložka

Všeobecné pojmy

- aktuálna skutočnosť – literárna fikcia
- autor/spisovateľ
- čitateľ/divák/poslucháč
- herec
- režisér
- časopis
- kniha
- knižnica
- rozhlas
- televízia
- film
- **Inscenácia:** autorské poznámky
- text
- ilustrácia
- **podsystemy literatúry:** literatúra pre deti, odborná (náučná) literatúra, populárnovedecká literatúra, umelecká literatúra, dobrodružná literatúra, literatúra faktu, vedecko-fantastická literatúra
- **literárne formy:** poézia, próza, divadelná hra

Literárna obdobia a smery

- staroveká literatúra
- stredoveká literatúra
- renesančná literatúra (humanizmus)
- baroková literatúra
- klasicizmus (osvietenstvo)
- romantizmus
- realizmus, naturalizmus
- literárna moderna : symbolizmus, impresionizmus
- symbolizmus
- impresionizmus
- avantgarda : expresionizmus, surrelaizmus (nadrealizmus)
- expresionizmus
- surrealizmus (nadrealizmus)
- naturizmus
- socialistický realizmus
- existencializmus
- postmoderna

Literárne druhy

<ul style="list-style-type: none"> • epiky • lyrika: duchovná lyrika, čistá (abstraktná) lyrika, ľúbostná lyrika, spoločenská lyrika, reflexívna (úvahová) lyrika, prírodná lyrika • dráma
<p>Literárne žánre a básnické formy</p> <ul style="list-style-type: none"> • lyrická poézia : báseň, ľudová pieseň, modlitba, populárna pieseň, pásmo, sonet. • epická poézia : bájka, balada, epos. • epická próza : anekdota, aforizmus, báj, bájka, hádanka, legenda, novela, podobenstvo, povest' (ľudová, autorská), poviedka, porekadlo, pranostika, príslovie, román (detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský, román vo forme denníka, sociálny/spoločenský, psychologický), rozprávka, (ľudová, autorská, televízna, filmová, rozhlasová), vyčítanka. • dramatická literatúra : absurdná dráma, činohra, komédia, tragédia. • automatický text • komiks
<p>Štruktúra literárneho diela</p> <ul style="list-style-type: none"> • dej • príbeh • autorská štylizácia reality • kompozícia literárneho diela: chronologický (kronikársky) postup, reťazový (nadväzujúci) postup, retrospektívny (spätný) postup • vnútorná kompozícia epického a dramatického literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. • vonkajšia kompozícia literárneho diela : nadpis, odsek, kapitola, diel, strofa, spev, verš, výstup, dejstvo. • členenie epického textu : pásmo rozprávača, vševediaci rozprávač, priamy rozprávač, pásmo postáv, replika, monológ, vnútorný monológ, dialóg. • hlbkové členenie literárneho diela : dejový plán literárneho diela, významový plán literárneho diela, pointa, motív, téma, hlavná myšlienka. • literárna postava • hlavná literárna postava • vedľajšia literárna postava • idealizovaný typ postavy • charakterový typ postavy • sociálny typ postavy
<p>Štylizácia</p> <ul style="list-style-type: none"> • alegória/inotaj • anafora • asociácia • básnické prirovnanie • básnická otázka • epiteton • komickosť : irónia, humor (jazykový, situačný), satira • hyperbola • metafora • metonymia • nonsens • personifikácia/zosobnenie • protiklad (kontrast) • symbol • zdrobnenina • zvukomal'ba

Metrika

- **rým** : združený, striedavý, obkročný, prerývaný.
- **rytmus**
- rytmicky viazaná reč (poézia, dráma)
- rytmicky neviazaná reč (próza, dráma)
- **verš**
- **veršový systém** : časomerný veršový systém, **slabičný (sylobický) veršový systém**, slabično-prízvučný (sylobotónický) veršový systém, **prízvučná a neprízvučná slabika**, voľný verš.
- stopa : trochej, daktyl, jamb
- rytmicko-syntaktický paralelizmus
- **refrén**

Autori a štandardizované literárne diela

- Slovenská literatúra
Poézia
H. Gavlovič: Valaská škola – mravúv stodola (vlastný výber)
J. Kollár: Předzpěv zo Slávy dcery
S. Chalupka: Mor ho!
A. Sládkovič: Marína (vlastný výber)
J. Botto: Smrť Jánošíkova
J. Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko
I. Krasko: (vlastný výber)
J. Smrek: (vlastný výber)
R. Dilong: (vlastný výber)
M. Válek: (vlastný výber)
M. Rúfus: (vlastný výber)
J. Urban: (vlastný výber)
Próza
M. Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie
J. G. Tajovský: Maco Mlieč
Timrava: Ťapákovci
M. Urban: Živý bič
J. Cíger Hronský: Jozef Mak
D. Chrobák: Drak sa vracia
P. Jilemnický: O dvoch bratoch
A. Bednár: Kolíska
L. Mňačko: Ako chutí moc
D. Dušek: Kufor na sny
Dráma
J. Palárik: Dobrodružstvo pri obžinkoch
J. G. Tajovský: Statky-zmätky
I. Bukovčan: Kým kohút nezaspieva
M. Lasica – J. Satinský: Soirée
- Svetová literatúra
Sofokles: Antigona
W. Shakespeare: Hamlet
Molière: Lakomec
E. M. Remarque: Na západe nič nové
A. S. Puškin: Kapitánova dcéra
J. D. Salinger: Kto chytá v žit

V. Metódy a formy práce

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. (Práca s umeleckým textom, práca s literárnymi ukážkami, skupinová práca /drafting/, tvorba skupinových „projektov“, interpretácia diel, analýzy, komunikácia, debata, diskusia IKT – PowerPoint, dramatizácia, tvorba vlastných prejavov, kooperatívne gramatické cvičenia referátová a argumentačná metóda.

Metódy a formy všeobecne:

- Motivačné metódy ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela alebo inej pomôcky).

- Expozičné metódy - *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností), *aktívne počúvanie*, *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (názorná ukážka), *pozorovanie* (cieľené vnímanie objektov a procesov).

- Problémové metódy - (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení), *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu požadovaného textu a jeho vizuálnej stránky).

- Aktivizujúce metódy - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia danej problematiky), *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *kompozícia* (vypracovanie slohových prác).

- Fixačné metódy - *metódy opakovania* a *precvičovania* (ústne a písomné opakovanie, domáce úlohy a pod.).

Pozn.: Uvedené edukatívne metódy sa uplatňujú priebežne na jednotlivých hodinách SJL a to v oboch zložkách SJL – literárnej výchovy ako aj jazyka. Vyučujúci zaraďujú uvedené metódy do vyučovacieho procesu podľa možnosti a postavenia samotnej vyučovacej hodiny.

VI. Učebné zdroje

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 1.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1994

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 2.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1994

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 3.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1995

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 4.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1995

Obert, V. a kol.: Literatúra 1. Bratislava : LITERA, 1994

Obert, V. a kol.: Literatúra 2. Bratislava : LITERA, 1994

Obert, V. a kol.: Literatúra 3. Bratislava : LITERA, 1994

Obert, V. a kol.: Literatúra 4. Bratislava : LITERA, 1994

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2006

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2006

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník - cv. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2007
 Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník - cv. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2007
 Hincová, K. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.-4.ročník. Bratislava : SPN, 2007
 Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007
 Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007
 Varsányiová, M.: Príručka slovenskej literatúry pre stredoškóľákov. Komárno : VARIA, 2003
 Varsányiová, M.: Čítanka slov. lit. pre stredoškóľákov – 1.časť. Komárno : VARIA, 2004
 Varsányiová, M.: Čítanka slov. lit. pre stredoškóľákov – 2.časť. Komárno : VARIA, 2004
 Mihálik, I. a kol.: Literárne listy pre 3.r. gymnázií a str. škôl. Košice : ARS LITERA, 2005
 Mihálik, I. a kol.: Literárne listy pre 4.r. gymnázií a str. škôl. Košice : ARS LITERA, 2005
 Žilka, T. a Kol.: Teória literatúry. Bratislava : LITERA, 1997

Slovníky

Filmy

Umelecká literatúra – Beletria

VII. Hodnotenie predmetu

Predmet môže byť hodnotený dvojakým spôsobom – systém hodnotenia si vyberá vyučujúci.

Predpísané písomnosti:

Kontrolná slohová práca: 1 x za polrok /výklad, úvaha/

A) Hodnotenie váhovým systémom

4 – ročné gymnázium (1.-4.ročník)

Počet známok za polrok: minimálne 5

Váhy známok:

Váha 1	„motivačné známky“	za prednes básne, za dobre vypracovanú samostatnú úlohu, za samostatnú prácu na hodine, aktivitu apod. /čítanka, krátka esej-úvaha, vynikajúci referát, cvičná slohová práca a pod./
	ústna odpoveď	
Váha 2		
	kontrolná slohová práca	Pri hodnotení jednotlivých slohových útvarov treba vychádzať z hodnotiacich kritérií maturitných písomiek, treba však zohľadniť časové okolnosti pri vypracovaní sloh.práce, najmä rozsah práce. Hodnotenie vychádza z kritérií MS – /vonkajšia a vnútorná forma spoločne s celkovým dojmom práce/ - 28 bodov.
	Tematické testy	

B) Hodnotenie bodovým systémom

	Popis:	Počet hodnotení:
Test	Test je tematicky zameraný – buď po tematickom celku, alebo zhrňujúci s otvorenými i zatvorenými otázkami (používame i monitorovacie úlohy a testy zamerané na čítanie s porozumením) – vždy dopredu určený/ohlásený. Môže byť 20, 25 a 30 bodový. Podľa nižšie uvedenej štandardnej stupnice sú žiakovi pridelené body.	2 až 4 testy – rovnomerne rozložené na obe zložky predmetu.
Odpoveď	Za odpoveď sa pridávajú body za známku. Pri každej známke sa zapíše určitý, vopred určený počet bodov. /známka 1 = 5bodov, známka 2 = 4body, známka 3 = 3body, známka 4 = 1bod, známka 5 =-5bodov/	1

Päťminútovka	Hodnotenie je podobné ako pri odpovedi. /známka 1 = 5bodov, známka 2 = 4body, známka 3 = 3body, známka 4 = -3 body, známka 5 = -5bodov/	2
Seminárna práca / projektová práca	Rozbor literárneho diela (záleží od ročníka) – žiak môže získať 10 bodov. Žiak vypracuje samostatnú prezentáciu, manuál pre ostatných žiakov, zdramatizuje a interaktívne analyzuje literárne dielo, hodnotí literárnu postavu/postavy, vie určiť tému a ideu diela...	1
Kontrolná slohová práca	vopred určený žáner – záleží od ročníka. Žiak môže získať 15 bodov. Hodnotenie: Vonkajšia forma – 2 body, Vnútna forma – 10 bodov – obsah, kompozícia, štýl a jazyk – každá položka po 2 body, Pravopis 3 body, Celkový dojem 2 body.	1

Počas celej klasifikácii sa prihliada i na aktivitu – teda žiakovi môžu byť počas roka pridelené mimoriadne body – tzv. aktivizačné – za výbornú prácu na hodinách, za seminárnu prácu navyše, atď.

Stupnica hodnotenia testov a písomných prác S.I.L.:

100% - 90% = 1, 89% - 75% = 2, 74% - 50% = 3, 49% - 30% = 4, 29% - 0% = 5

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta:

- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Anglický jazyk úroveň B2, 3. ročník
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie anglického ako 1. cudzieho jazyka.

Požiadavky pre vzdelávanie v **anglickom jazyku (1. cudzí jazyk)** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v anglickom jazyku ako druhý cudzí jazyk smeruje k dosiahnutiu úrovne **A2** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom vzdelávania v anglickom jazyku v 3. ročníku je dosiahnuť **úroveň B2** podľa SERR pre jazyky. Preto vyučovací proces sa bude organizovať tak, aby vzdelávanie v tomto predmete smerovalo k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov, t.j. **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoríť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**, ako aj k osvojovaniu si základných komunikačných jazykových činností a stratégií v anglickom jazyku.

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

III. Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;

- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových činností.

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny,
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa anglickým jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

Jazykové kompetencie

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené jazykové kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),

- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak dokáže:

- vyjadriť sa jasne a bez zjavných známkov nutnosti obmedzovať to, čo chce povedať,
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol podať jasný opis, vyjadrovať názory a argumentovať bez nápadného hľadania slov, pričom používa zložité typy podradovacích súvetí,
- v relatívne vysokej miere ovládať gramatiku. Nerobí chyby, ktoré by viedli k nedorozumeniu,
- osvojiť si jasnú, prirodzenú výslovnosť a intonáciu,
- vytvoriť jasne zrozumiteľný súvislý písomný text, ktorý sa riadi štandardným usporiadaním a členením do odsekov,
- pomerne presne si osvojiť pravopis a interpunkciu, ktoré však môžu obsahovať znaky vplyvu materinského jazyka.

Sociolingválne kompetencie

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych spoločenských komunikačných situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa priamym príkazom),
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho)
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu,
- uvedomiť si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správa,
- vyjadrovať sa s istotou, zrozumiteľne a zdvorilo vo formálnych aj neformálnych funkčných štýloch, ktoré zodpovedajú danej situácii a osobám,
- uvedomiť si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Učiaci sa dokáže komunikovať zrozumiteľne, vie sa vyjadriť slušne vo formálnom a neformálnom štýle, vzhľadom na situáciu a partnera komunikácie. Vie sa aktívne zapojiť do diskusie, ktorá prebieha v prirodzenom tempe a v štandardnom jazyku. Dokáže nadviazať kontakt s každým, koho materinským jazykom je osvojovaný si cudzí jazyk.

Pragmatické kompetencie

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal vyjadriť:

- v súlade s požadovanou stratégiou (zámer, téma, následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika),
- funkčne využíval jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov (súhlas, nesúhlas), modality (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zámery), emócií (radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, strach), etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie),
- pri interakcii (výmena informácií) alebo transmisii (sprostredkovanie informácií).
- prispôbiť svoj prejav, svoje vyjadrovacie prostriedky situácii a príjemcovi jazykového prejavu a zvoliť si vhodnú úroveň formálnosti, ktorá zodpovedá daným okolnostiam
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova,

- komunikáciu začať, udržať a ukončiť ju pomocou účinného striedania sa s partnerom,
- rozvinúť zrozumiteľný opis alebo rozprávanie, pričom rozvinie hlavné kompozičné zložky a doloží ich adekvátnymi podrobnosťami a príkladmi,
- efektívne využívať rozličné spojovacie výrazy tak, aby vystihli vzťah medzi jednotlivými myšlienkami,
- celkom plynulo komunikovať s rodenými hovoriacimi do takej miery, že komunikácia nie je zaťažujúca pre žiadnu zo zúčastnených strán,
- spoľahlivo odovzdávať podrobné informácie.

IV. Výkonový štandard- komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením - výkonový štandard

Učiaci sa porozumie dlhším, náročnejším monologickým, dialogickým a kombinovaným ústnym prejavom informatívneho a umeleckého charakteru, a primerane náročným populárno-náučným textom, ktoré sú prednesené v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal porozumieť :

- prejav ako celku, tému a hlavnú myšlienku
- špecifické informácie a dokázal zachytiť logickú štruktúru textu, vedel rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich, ich názory a stanoviská
- rečové prejavy informatívneho charakteru s konkrétnou i abstraktnou tematikou v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- prejavy informatívneho charakteru s tematikou každodenného života: oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady v primeranom tempe reči na príslušnej úrovni a v štandardnom jazyku,
- autentické dialógy, napr.: telefonický rozhovor, interview,
- prejavy naratívneho charakteru, napr.: zážitok, príbeh,
- podstatné informácie v obsahovo a jazykovo náročnejších prednáškach, referátoch a diskusiách, prednesených v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- podstatné informácie z rozhlasových a televíznych správ, dokumentárnych filmov s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči,
- rečové prejavy umeleckého charakteru, napr.: ukážky z filmu, rozhlasovej hry, a vedel odhadnúť postoje, názory a náladu hovoriacich
- porozumieť živej alebo vysielanej spisovnej reči na známe aj neznáme témy, s ktorými sa stretáva v každodennom živote,
- sledovať dlhšiu a zložitú argumentáciu za predpokladu, že téma je dostatočne známa a postup prezentácie je vyznačený explicitnými prostriedkami,
- s istým úsilím pochopiť živý rozhovor medzi rodenými hovoriacimi,
- pochopiť podstatné body prednášok, rozhovorov, správ, ktoré sú obsahovo a jazykovo zložité,
- porozumieť odkazom a hláseniam na konkrétne a abstraktné témy, pokiaľ sú hovorené normálnym tempom a v spisovnom jazyku,
- porozumieť nahrávkam v spisovnom jazyku, s ktorými sa môže stretnúť v spoločenskom a akademickom živote, a okrem informačného obsahu identifikovať aj názory a postoje hovoriaceho

Čítanie s porozumením -výkonový štandard

Učiaci sa porozumie náročnejším textom informatívneho, faktografického, populárno-náučného charakteru, ktoré súvisia s aktuálnymi problémami a dokáže dedukovať, analyzovať, zovšeobecňovať stanoviská a názory autorov. Číta prózu podľa vlastného výberu..

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- získať informácie zo stredne náročných textov,
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru náročnejšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- rozlišovať v texte zámer, postoj a pocity autora a ostatných zúčastnených, odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte z kontextu,
- pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondenčné texty formálneho a neformálneho charakteru,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru a primerane náročné populárno-náučné texty: pracovné návody a prospekty,
- rozumieť texty v masovokomunikačných prostriedkoch a články z tlače,
- porozumieť ukážky z literárnych textov, napr. z krátkej prózy, z románov a divadelných hier.
- prečítať korešpondenciu, ktorá sa vzťahuje na vlastnú oblasť záujmu a okamžite pochopiť základný význam textu,
- porozumieť článkom a správam zaoberajúcim sa aktuálnymi problémami, v ktorých pisatelia zaujímajú konkrétne postoje alebo názory,
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností.

Písomný prejav – výkonový štandard

Učiaci sa na úrovni B2 dokáže napísať rozsiahlejší súvislý prejav na rôzne témy s využitím osobnej skúsenosti. Dokáže vyjadriť a zdôvodniť svoj postoj a názor. Efektívne využije zložitejšie lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu, udalosť,
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší súkromný list a úradný list
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší úradný list: žiadosť, sťažnosť, správu, inzerát a odpoveď naň,
- napísať niektoré útvary administratívneho štýlu: objednávku, reklamáciu, program rokovania,
- napísať životopis,
- napísať obsahovo, jazykovo i štylisticky náročnejší slohový útvar (príbeh, rozprávanie, opis),
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov,
- napísať rozsiahlejší, obsahovo a jazykovo náročnejší slohový útvar s využitím argumentácie a porovnávania.

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav- dialóg

Učiaci sa dokáže jazykovo správne a primerane reagovať v rôznych situáciách. Spontánne sa zapojí do rozhovoru na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Vie udržiavať plynulosť komunikácie. Dokáže sa aktívne zapojiť do diskusie na rôzne témy.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- spontánne reagovať v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- viesť, prerušiť a nadviazať rozhovor a preformulovať svoj jazykový prejav,
- správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách a v situačných dialógoch, prebrať iniciatívu počas rozhovoru (napr. zmeniť tému),
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- podať jasný a podrobný opis toho, ako uskutočniť nejaký postup,
- vysvetliť a obhájiť svoje názory v diskusii poskytnutím dôležitých vysvetlení, dôvodov a poznámok,
- spoľahlivo porozumieť podrobným pokynom,
- jasne načrtnúť situáciu alebo problém, uvažovať o príčinách alebo následkoch a zvažovať výhody alebo nevýhody rozličných prístupov.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa dokáže predniesť rozsiahlejší súvislý ústny prejav na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Dokáže vyjadriť vlastný názor a pri rôznych možnostiach riešenia problému, uviesť výhody a nevýhody rôznych alternatív.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- vyjadriť sa plynulo a správne k rôznym všeobecným témam s ohľadom na stupeň formálnosti prejavu,
- pripraviť a predniesť dlhší prejav na určitú tému aj s odborným zameraním, ak sa téma týka oblasti jeho osobného záujmu,
- jasne a podrobne opísať osoby, predmety, situácie, činnosti a udalosti,
- tvoriť príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy),
- interpretovať a stručne zhrnúť, napr. obsah filmu, knihy a vyjadriť svoj postoj k nim,
- opísať obrázky, mapy, grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor a postoj k nim,
- jasne argumentovať, argumentáciu dostatočne rozviesť a podporiť svoj názor ďalšími argumentmi a prípadnými podrobnosťami,
- predniesť oznámenia na najvšeobecnejšie témy dostatočne jasne, precízne a spontánne.

Predmetové kompetencie

sú vyjadrené v kompetenciách, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a vo funkciách, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Učiaci sa na **úrovni B2**

vie:

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť

	<p>Odpovedať na pozdrav Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie Rozlúčiť sa</p>
2. Vypočúť si a podať informácie	<p>Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky</p>
4. Vyjadriť názor	<p>Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty</p>
7. Vyjadriť pocity	<p>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</p>
9. Predstaviť záľuby a svoj vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem</p>
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	<p>Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného</p>
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	<p>Obviniť /sa/ Priznať/ sa/ Ospravedlniť/ sa/ Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať</p>
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	<p>Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p>

	Odpovedať na návrh
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/ niekoho Vyjadriť, že som na niečo/ niekoho zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/ bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

V. Obsah vzdelávania-obsahový štandard

Ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne

Vzory a ideály (7)

Obsahový štandard

- pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt
- človek, ktorého si vážim
- skutoční a literárni hrdinovia
- hrdinom sa človek nerodí, ale sa ním stáva (konanie človeka v hraničnej situácii)
- ja ako hrdina

Vzťahy medzi ľuďmi (7)

Obsahový štandard

- medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné)
- priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje), stretnutia, oslavy
- spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k znevýhodneným skupinám)
- agresivita, vandalizmus, egoizmus, ľahostajnosť okolo nás (príčiny, dôsledky, postoje a reakcie ľudí)
- možnosti riešenia konfliktov

Kultúra a umenie (9)

Obsahový štandard

- kultúra a umenie v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec)
- obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, osobnosti)
- návšteva kultúrneho podujatia
- hudobné, filmové, divadelné a folklórne festivaly, atmosféra
- ďalšie druhy umenia

Knihy a literatúra (7)

Obsahový štandard

- knihy – faktory ovplyvňujúce výber kníh na čítanie
- obľúbený autor a žánre
- prečítané dielo anglicky píšuceho autora
- e-knihy, audio knihy, knihy v tlačenej verzii (porovnanie – klady a zápory)
- vzťah mladých ľudí k čítaniu (knižnice, kníhkupectvá)

Masmédiá (5)

Obsahový štandard

- typy masovokomunikačných prostriedkov (printové a elektronické médiá, ich využitie, výhody a nevýhody)
- tlač (noviny, časopisy)
- rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť rôznych typov programov)
- vplyv masmédií na život jednotlivca, rodiny i spoločnosti
- internet a jeho vplyv na človeka a spoločnosť

Komunikácia a jej formy (5)

Obsahový štandard

- typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna)
- komunikácia v rôznych situáciách na verejnosti a v súkromí
- moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač – elektronická pošta, sociálne siete, iné komunikačné nástroje)
- jazyk ako dorozumievací prostriedok (výučba cudzích jazykov, ich využitie a rozšírenosť)
- používanie spisovnej a nespisovnej formy jazyka

Jazyková dimenzia (84)

- zámená a vzťahné súvetia
- viacslovné slovesá
- nepriama otázka
- rod činný a trpný, zvláštnosti trpného rodu
- väzba to have/get st. done
- zámená zvrtné, zastupujúce a neurčité
- priama a nepriama reč, časová súslednosť
- uvádzacie slovesá v nepriamej reči
- príslovky

VI. Metódy a formy práce

A/ Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

B/ Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

C/ Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

D/ Klasické didakticko-diagnostické: ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VII. Učebné zdroje

Maturita Solutions 3rd edition, Intermediate

Prekladové slovníky

Výkladové slovníky

Časopisy

Gramatické príručky

Internet

VIII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie predmetu AJ 1. - 4. ročník, kvinta – oktáva

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 4 hodiny týždenne

Kritériá hodnotenia:

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- kombinovať hodnotenie známku so slovným hodnotením
- rešpektovať individuálne osobitosti žiaka

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostikovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka
- rôznymi druhmi skúšok (ústne, písomné)
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

SYSTÉM VÁŽENÉHO PRIEMERU

V jednom klasifikačnom období žiak získa minimálne 5 známok:

2 známky zo slovej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1 alebo 2-podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede - konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – (váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

1 známka zo súhrnného testu/slohového útvaru (váha 2)

1 známka z gramatického testu (váha 1 alebo 2-podľa náročnosti)

Počas klasifikačného obdobia by mal žiak získať známku z jedného slohového útvaru – platí pre 1.-4. ročník 4. roč. gymnázia a pre kvintu-oktávu 8. roč. gymnázia.* V ročníkoch príme-kvarta – v kompetencii vyučujúceho.

*(Vzhľadom na TVVP, však môže dôjsť k posunu termínov písania slohových prác, záväzné však je, aby žiaci zvládli dva slohové útvary počas jedného školského roka).

V druhom klasifikačnom období 4. ročníka a Oktávy žiak získa minimálne 4 známky:

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1 alebo 2 - podľa náročnosti)

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

1 známka zo súhrnného testu / slohového útvaru (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

BODOVÝ SYSTÉM

V klasifikačnom období žiak získa minimálne 5 známok:

2 známky zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (10-20 bodov-podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – 10-20 bodov)

1 známka zo súhrnného testu /slohového útvaru (20 bodov)

1 známka z gramatického testu (10-20 bodov-podľa náročnosti)

Počas klasifikačného obdobia by mal žiak získať známku z jedného slohového útvaru – platí pre 1.-4. ročník 4. roč. gymnázia a pre kvintu-oktávu 8. roč. gymnázia.* V ročníkoch príme -kvarta v kompetencii vyučujúceho.

*(Vzhľadom na TVVP, však môže dôjsť k posunu termínov písania slohových prác, záväzné však je, aby žiaci zvládli dva slohové útvary počas jedného školského roka).

V druhom klasifikačnom období 4. ročníka a Oktávy žiak získa minimálne 4 známky:

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (10-20 bodov podľa náročnosti)

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – 10-20 bodov)

1 známka z veľkého testu /zhrnutie učiva/ (20 bodov)

1 známka z gramatického priebežného testu (10-20 bodov)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1-B2 /podľa ročníka/

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
 - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
 - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Pri výslednej klasifikácii treba však zohľadniť aj systematickú a sústavnú pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Nemecký jazyk – 3. ročník + septima	B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia	

I. Charakteristika predmetu

Nemecký jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v nemeckom jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie nemeckého jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie **nemeckého jazyka** v treťom ročníku podľa školského vzdelávacieho programu je určená **trojhodinová dotácia**

Požiadavky pre vzdelávanie v **nemeckom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v nemeckom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B1 pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;

- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si nemeckého jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa nemeckým jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak dokáže používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia), slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Učiaci sa na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohodol a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,
- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.

- v takom rozsahu, aby mohol komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;
- tak, aby vedel vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať, artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválna kompetencia

Žiak dokáže:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa priamym príkazom),
- používať základné bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho).

Pragmatická kompetencia

Žiak dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť
- zasiahnuť do diskusia na známu tému
- začať, udržať a ukončiť rozhovor
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

IV. Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie:

počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom;
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;

- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z jednoduchších textov,
- po príprave čítať plynulo a nahlas texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam učiacich sa,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov
- odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte a pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, telegramu, e-mailu,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru,
- rozumieť jednoduchým textom z masovokomunikačných prostriedkov, v ktorých vie pochopiť hlavnú myšlienku,
- porozumieť obsahu jednoduchšieho autentického textu.

3. Písomný prejav

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať jednoduchý životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii;
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;

- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti
- dokáže tvoriť jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).

V. Predmetové kompetencie

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu

<p>8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</p>	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</p>
<p>9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</p>	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu</p>
<p>10. Reagovať vo vyhrotenej situácii</p>	<p>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať</p>
<p>11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</p>	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
<p>12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</p>	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať</p>
<p>13. Reagovať na príbeh alebo udalosť</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo Vyjadriť nezáujem</p>
<p>14. Ponúknuť a reagovať na ponuku</p>	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
<p>16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</p>	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť</p>

	Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Korešpondovať Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: Tretí – nemecký jazyk vo štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
	Šport nám, my športu	10
	Kultúra a umenie	10
	Veda a technika	4
	Človek a spoločnosť, komunikácia	6
	Vzdelávanie a práca	10
	Profesia a pracovný život	10
	Človek na cestách	4
	Obchod a služby	6
	Vzory a ideály	6
	Jazykové prostriedky	33

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne.
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Korešpondovať
- Telefonovať
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- Vypracovať prezentáciu/prednášku
- Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku
- Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
- Prerozprávať prečítaný text.

Šport nám, my športu (10)

Obsahový štandard

- druhy športov, zimné a letné, individuálne a kolektívne športy
- športové disciplíny, športové pomôcky, športové vybavenie, športové výsledky
- význam športu pre rozvoj osobnosti

Kultúra a umenie (10)

Obsahový štandard

- druhy umenia
- kultúra a jej formy
- hudobné nástroje
- literárne a filmové postavy

Veda a technika (4)

Obsahový štandard

- technické vynálezy
- vedecký pokrok

Človek a spoločnosť, komunikácia (6)

Obsahový štandard

- jazyk ako dorozumievací prostriedok
- formy komunikácie
- kultúra komunikácie
- komunikácia v médiách a cez média

Vzdelávanie a práca (10)

Obsahový štandard

- škola a jej zariadenie
- učebné predmety
- školský systém
- pracovné činnosti a profesie
- životopis
- pracovné podmienky

Profesia a pracovný život (10)

Obsahový štandard

- výber profesie, zamestnania
- pracovné pomery a kariéra
- platové ohodnotenie
- nezamestnanosť

Človek na cestách (4)

Obsahový štandard

- problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Obchod a služby (6)

Obsahový štandard

- kultúra nakupovania a služieb
- asistenčné služby pri autonehode
- vyplnenie reklamačného formulára

Vzory a ideály (6)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • človek, jeho vzory a ideály • pozitívne a negatívne vzory • literárni hrdinovia

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Morfológia
Podstatné mená
<ul style="list-style-type: none"> • zložené podstatné mená • spodstatnené prídavné mená

Jazykové prostriedky (4)
Obsahový štandard
Prídavné mená
<ul style="list-style-type: none"> • zložené prídavné mená • stupňovanie prídavných mien • skloňovanie prídavných mien

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Zámená
<ul style="list-style-type: none"> • vzťahné zámená

Jazykové prostriedky (10)
Obsahový štandard
Slovesá
<ul style="list-style-type: none"> • préteritum slabých a nepravidelných slovies • kondicionál – opisný tvar s „würde“ • konjunktív II. modálnych, pomocných a nepravidelných slovies • budúci čas • perfektum modálnych slovies • prítomné a minulé prídavné mená

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Príslovky
<ul style="list-style-type: none"> • stupňovanie prísloviek

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Predložky
<ul style="list-style-type: none"> • predložkové väzby

Jazykové prostriedky (6)
Obsahový štandard
Spojky:
<ul style="list-style-type: none"> • spojka obwohl • viacčlenné spojky

- časové spojky als, wenn, während, bevor, seitdem, nachdem
- účelové spojky um...zu/damit, ohne dass/ohne...zu, statt dass / statt...zu

Jazykové prostriedky (5)

Obsahový štandard

Syntax

- súvetia so spojkami trotzdem a obwohl
- súvetia s časovými a účelovými spojkami
- porovnávacie, želacie, podmienkové vety
- porovnávacie vety s als, wie
- vzťažné vety
- infinitív s „zu“ a bez „zu“

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využitie metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

Direkt interaktiv 2 učebnica a pracovný zošit (15. – 19. lekcia)

Direkt interaktiv 3 učebnica a pracovný zošit (25. – 26. lekcia)

Časopis v nemeckom jazyku

Vlastné aktualizované učebné zdroje

Prekladové slovníky

Výkladové slovníky

Internet

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 3 hodiny týždenne

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok**:

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň A2

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice**:

100% – 90 % = výborný

89% - 75% = chváľitebný

74% - 50% = dobrý

49% - 30% = dostatočný

29% - 0% = nedostatočný

$VZ = \underline{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}$

súčet hodnôt váh

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 zaokrúhľujeme nadol

- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor

Pri výslednej klasifikácii sa zohľadňuje aj systematická a sústavná pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Ruský jazyk – 3.roč. + septima B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Ruský jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerancie a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v ruskom jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie **ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka** v treťom ročníku podľa školského vzdelávacieho programu je určená trojhodinová dotácia

Požiadavky pre vzdelávanie v **ruskom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v ruskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B1 pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni B1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, vo voľnom čase atď. Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Dokáže vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma. Dokáže opísať svoje skúsenosti a udalosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si ruského jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektmi vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak a úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak sa na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohovoria a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,

- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.
- v takom rozsahu, aby mohol komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;
- tak, aby vedel vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,
 - artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválne kompetencie

Žiak na úrovni B1 má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, že dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

IV. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom; textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností

3. Písomný prejav

Žiak na úrovni B1 dokáže napísať jednoduchý súvislý prejav na témy z každodenného života a dokáže vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Vie správne používať základné lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah a adresáta písomného prejavu, ako aj s ohľadom na slohový útvar.

Žiak sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo jednoduchý úradný list: žiadosť, inzerát a odpoveď naň,
- napísať životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak sa vie jazykovo správne a primerane reagovať v bežných životných situáciách. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy z každodenného života.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Žiak vie súvisle a s využitím jednoduchších jazykových prostriedkov hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch. Vie odôvodniť a vysvetliť svoj názor. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh a prerozprávať obsah prečítaného alebo vypočutého textu a vyjadriť svoj postoj.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- dokáže tvoriť a vyrozprávať jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života

V. Predmetové kompetencie

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť. Prehľad kompetencií a funkcií jazyka.

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie

2. Vypočúť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť, súcit Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať, kritizovať

13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem</p>
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Podporiť Vyjadriť svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť Kondolovať Blahoželať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok</p>
18. Korešpondovať	<p>Korešpondovať Rozvinúť obsah listu Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad</p>
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	<p>Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie</p>

<p>24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené</p>	<p>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy Nahradit' zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
<p>25. Porozprávať niečo</p>	<p>Rozprávať príbeh Zčať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku</p>

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
tretí	Slovensko	10
	Vzťahy medzi ľuďmi	10
	Profesia a pracovný život	10
	Človek a príroda	12
	Krajina, jazyk ktorej sa učím	9
	Človek a spoločnosť, komunikácia	7
	Veda a technika v službách ľudstva	7
	Krajiny, mestá a miesta	7
	Kultúra a umenie	9
	Jazykové prostriedky	18

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočuť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne.
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti

- Reagovať pri prvom stretnutí
- Korešpondovať
- Telefonovať
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- Vypracovať prezentáciu/prednášku
- Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku
- Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
- Prerozprávať prečítaný text.

Slovensko (10)

Obsahový štandard

- Geografické informácie o Slovensku
- Prechádzka po Bratislave
- Moje obľúbené mesto
- Uhádni mesto
- Moje mesto/dedina
- Sedem divov Slovenska
- Slovenské svadenské tradície

Vzťahy medzi ľuďmi (10)

Obsahový štandard

- Zoznámila som sa s takým chlapcom/dievčaťom!
- Kde sa možno zoznámiť
- Prvé rande
- Chlapec/dievča mojich snov
- Kto ku komu patrí
- Čo je to láska

Profesia a pracovný život (10)

Obsahový štandard

- Trpezlivosť a práca prinášajú ruže
- Hľadáte prácu?
- V čom je zmysel povolania
- Hľadám prácu
- Pracovný pohovor
- Pracovný inzerát a odpoveď naň

Človek a príroda (12)

Obsahový štandard

- Ročné obdobia
- Ako možno šetriť energie
- Čo prináša rozvoj vedy a techniky
- Ekologická škola
- Znečisťovanie prírody
- Klimatické katastrofy
- Ako ja a moja rodina chránime prírodu

Krajina, jazyk ktorej sa učím (9)

Obsahový štandard

- Moskva
- Historické pamiatky Moskvy
- Významné osobnosti Moskvy
- MGU
- Veľké divadlo

Človek a spoločnosť, komunikácia (7)

Obsahový štandard

- Médiá a ich funkcie
- Z histórie vzniku televízie
- Rádio a jeho história
- Časopisy, noviny, novinové články

Veda a technika v službách ľudstva (7)

Obsahový štandard

- Všetko o počítači
- Nevie si predstaviť život bez mobilu
- Spisovatelia – fantasti
- História internetu

Krajiny, mestá a miesta (7)

Obsahový štandard

- Mesto, dedina v ktorej žijem
- Projekt Orava

Kultúra a umenie (9)

Obsahový štandard

- ruská literatúra
- Dostojevskij
- Tolstoj
- Čechov

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Morfológia

Podstatné mená:

- Skloňovanie podst.mien muž.rodu /завод, автомобиль, трамвай
- Ženského rodu: школа, неделя, армия, тетрадь
- Stredného rodu: правило, здание
-

Jazykové prostriedky (5)

Obsahový štandard
Slovesá: <ul style="list-style-type: none"> • Časovanie slovíec искать, хотеть, мочь, смочь, помочь, искать, быть, забыть, сэкономить • Slovesá na – овать, - ировать • Sloveso давать • Sloveso работать кем... • Rozkazovací spôsob pre 1.os.mn.číslo • Podmieňovací spôsob

Jazykové prostriedky (1)
Obsahový štandard
Spojky: <ul style="list-style-type: none"> • Чтобы/экономить • Потому что/он воспитывает новое поколение

Jazykové prostriedky (3)
Obsahový štandard
Prídavné mená: <ul style="list-style-type: none"> • Vzory:новый, летний, • Zmiešané skloňovania/строгий, крепкий, тихий, дорогой, плохой, всежий, хороший, большой, чужой... • 2.a 3. Stupeň príd.mien/syntetický, analytický

Jazykové prostriedky (1)
Obsahový štandard
Príslovky: <ul style="list-style-type: none"> • 2. a 3.stupeň niektorých prísloviak • Neurčité zámenné príslovky/откуда –то, где -то

Jazykové prostriedky (3)
Obsahový štandard
Zámená: <ul style="list-style-type: none"> • osobné • privlastňovacie • vzťahné • neurčité zámená

Jazykové prostriedky (3)
Obsahový štandard

Vetné konštrukcie:

- У меня нет/кого,чего
- Что мне надеть?Когда мне позвонить ему?
- Он должен быть/она должна быть/ккаким/какой?
- Аппарат принимающий/príčastie činné

VII. Metódy a formy práce**a) Motivačné:**

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využitie metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

Klass 3, prekladové slovníky, výkladové slovníky, PC, príručná gramatika ruského jazyka, Vstreči s Rossijej

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 3 hodiny týždenne

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok:**

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

Názov predmetu	Francúzsky jazyk – 3. ročník + septima B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Francúzsky jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia vo francúzskom jazyku je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie **francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka** v treťom ročníku štvorročného gymnázia podľa školského vzdelávacieho programu je určená **3-hodinová** dotácia

Požiadavky pre vzdelávanie vo francúzskom jazyku vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie vo francúzskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne **B1** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu francúzsky jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci dokázali:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia);
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia);
- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia);
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).
- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohodol a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používa opisné jazykové tvary;
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém;
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo

chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;

- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať;
- artikulácie zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválna kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách;
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť v priebehu vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom;
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každo-denného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak im je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku; □ základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže::

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu;
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu;
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie;
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť;
- napísať súkromný a úradný list;
- napísať životopis;
- napísať príbeh, rozprávanie, opis;
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav- dialóg

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii;
- získavať, odovzdať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života;
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti;
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne;
- interpretovať a odovzdať informácie;
- vyrozprávať príbeh;
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života

IV. Kompetencie a funkcie jazyka

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť / Odmietnuť Opraviť

4. Vyjadriť svoj názor	<p>Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty</p>
5. Vyjadriť svoju vôľu	<p>Vyjadriť želania/túžby Vyjadriť plány</p>
6. Vyjadriť pocity	<p>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit / sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
7. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</p>
8. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem</p>
9. Reagovať vo vyhrotenej situácii	<p>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</p>
10. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
11. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	<p>Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať</p>
12. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
13. Dať ponuku a reagovať na ponuku	<p>Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p>

	Odpovedať na návrh
14. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým / niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť svoje želanie
15. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoľo Vyjadriť, že som na niečo/niekoľo zabudol Prípomenuť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať
16. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
17. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
18. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
19. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
20. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
21. Zúčastniť sa diskusie / Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
22. Uistiť sa v rozhovore, že slová / výklad / argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
23. Porozprávať niečo	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

V. Obsah vzdelávania

Ročník: Tretí v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Tretí	Náš domov	3
	Človek na cestách	3
	Vzdelávanie a práca	6
	Voľný čas a záľuby	6
	Šport nám, my športu	3
	Krajiny, mestá a miesta	6
	Kultúra a umenie	6
	Človek a spoločnosť, komunikácia	6
	Profesia a pracovný život	10
	Krajina, ktorej jazyk sa učím	4
	Jazykové prostriedky	40

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť názor
- Vyjadriť vôľu
- Vyjadriť pocity
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- Predstaviť záľuby a vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam
- Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Dať ponuku a reagovať na ňu
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Telefénovať
- Komunikovať
- Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu
- Doplniť štruktúrovanú prezentáciu
- Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať
- Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené
- Porozprávať príbeh

Náš domov (2)

Obsahový štandard

- bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody)

Človek na cestách (2)

Obsahový štandard

- príprava pobytu pre cudzincov

Vzdelávanie a práca (6)

Obsahový štandard

- školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia, prázdniny)
- vyučovanie (učebné predmety, rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine)
- život študenta (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové)

Voľný čas a záľuby (6)

Obsahový štandard

- možnosti trávenia voľného času,
- individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda, výstavy)
- internet ako informačný, komunikačný prostriedok

Šport nám, my športu (2)

Obsahový štandard

- druhy športu
- športové disciplíny
- šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody
- obľúbený športovec

Krajiny, mestá a miesta (6)

Obsahový štandard

- turisticky zaujímavé miesta
- sprevádzanie turistov (základné informácie o pobyte)
- krajiny a svetadiely, frankofónne krajiny

Kultúra a umenie (4)

Obsahový štandard

- možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec)
- obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti)
- druhy umenia (hudba, film, divadlo)
- kultúrne podujatia, festivaly

Človek a spoločnosť, komunikácia (6)

Obsahový štandard

- jazyk ako dorozumievací prostriedok, potreba štúdia cudzích jazykov
- písomná komunikácia formálna / neformálna
- moderné formy komunikácie (počítač - elektronická pošta, internet)

Profesia a pracovný život (10)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • pracovné činnosti a profesie • výber profesie, voľba povolania, motivácia • trh práce, ponuka pracovných miest, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, pracovný pohovor, pracovné podmienky

Krajina, jazyk ktorej sa učím (2)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • krajiny a svetadiely • turistické miesta a kultúrne pamiatky • o človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Jazykové prostriedky – morfológia (2)
Obsahový štandard
Podstatné mená
<ul style="list-style-type: none"> • tvorenie ženského rodu podstatných mien • skratky

Jazykové prostriedky – morfológia (4)
Obsahový štandard
Prídavné mená
<ul style="list-style-type: none"> • stupňovanie prídavných mien (pravidelné / nepravidelné, vzostupné / zostupné) • tvorenie prídavných mien príponami <i>-re / -in / -ir / -il / -im</i> • tvorenie prídavných mien príponami <i>-able / -ible</i>

Jazykové prostriedky – morfológia (4)
Obsahový štandard
Zámená
<ul style="list-style-type: none"> • vzťažné zámená (<i>qui, que, dont, où</i>) • zámenná príslovka (<i>y, en</i>) vo funkcii nepriameho predmetu

Jazykové prostriedky – morfológia (10)
Obsahový štandard
Slovesá
<ul style="list-style-type: none"> • konjunktív prítomný / infinitívne konštrukcie • zložený minulý čas • jednoduchý minulý čas • predminulý čas • podmieňovací spôsob prítomný / minulý

Jazykové prostriedky – morfológia (4)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Príslovky • stupňovanie prísloviiek (pravidelné / nepravidelné)

- pôvodné / odvodené
- tvorenie prísloviak príponou *-ment*

Jazykové prostriedky – morfológia (2)

Obsahový štandard

Predložky

- predložky a predložkové spojenia (situovanie času)
- infinitívne väzby (*de, sans, pour, avant de,...*)

Jazykové prostriedky – morfológia (2)

Obsahový štandard

Spojky:

- podrad'ovacie spojky vyžadujúce konjunktív (*pour que, avant que, sans que,...*)
- podrad'ovacie spojky (*si*)

Jazykové prostriedky – syntax (12)

Obsahový štandard

Syntax

- opytovacie a rozkazovacie vety
- tvorenie opytovacej vety (*intonáciou / inverziou / est-ce que*)
- indikátory času (trvanie deja / konkrétny časový údaj / následnosť)
- zdôraznenie vetných členov (*c'est...qui / c'est...que*)
- podmienkové súvetia (prvá a druhá, tretia podmienka)
- postavenie prísloviak
- podrad'ovacie súvetia: s vedľajšou vetou predmetovou (*qui / que / dont / où / lequel*) a príslovkovou (*quand / lorsque*)

VI. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch

VII. Učebné zdroje

učebnica Forum 1, Forum 2
pracovný zošit Forum 1, Forum 2
doplnkové materiály
prekladové slovníky,
Internet (počítač, tablet)
CD, DVD, video a audio nahrávky

VIII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok:**

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice:**

100% – 90 % = výborný
89% - 75% = chváľitebný
74% - 50% = dobrý
49% - 30% = dostatočný
29% - 0% = nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor

Pri výslednej klasifikácii sa zohľadňuje aj systematická a sústavná pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	BIOLÓGIA
Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda

I. Charakteristika predmetu

- Učebný predmet biológia poskytne v rámci štátneho programu stredoškolského vzdelávania (ISCED 3) základný systém poznatkov o živej prírode, ako predpokladu formovania prírodovednej gramotnosti.
- Poznanie zákonov, ktorými sa riadi živá príroda, je základom pre pochopenie jej fungovania ako celku a je dôležité pre formovanie citlivého vzťahu k nej.
- Toto poznanie je zároveň nevyhnutným predpokladom zodpovedného prístupu k celému okolitému svetu ako aj sebe samému.
- Program je koncipovaný tak, aby bolo možné čo najviac využívať moderné didaktické formy, metódy a prostriedky, ktoré okrem maximálnej názornosti, podporujú samostatnosť a kreativitu žiakov pri práci s informáciami, umožňujú pracovať s prírodninami, realizovať experimenty a rozvíjajú schopnosť žiakov poznatky aplikovať.
- Obsah predmetu (198 hodín) sa odvíja od jeho cieľov a je členený v rámci štátneho programu do troch základných tematických okruhov.
- Tretí ročník je venovaný biológii človeka a ochrane zdravia (66 hodín).
- Jeho ťažisko predstavuje tematický celok „Orgánové sústavy človeka“, ktorý okrem informácií o stavbe a funkcii jednotlivých orgánov a orgánových sústav poskytne aj základné informácie o najčastejších poruchách ich činnosti, o ich príčinách, prejavoch, liečbe a prevencii.
- Nadväzujúci tematický celok „Zdravý životný štýl“ otvára možnosti pre projekty a samostatné práce žiakov. Umožní získať nielen ďalšie poznatky dôležité pre formovanie zodpovedného prístupu k vlastnému zdraviu, ale aj rozvíjať zručnosti pri práci s informáciami.
- Časť „Základy poskytovania prvej pomoci“ je možné realizovať formou cvičení v nadväznosti na jednotlivé kapitoly o orgánových sústavách človeka, prípadne v spolupráci s učebnou oblasťou Zdravie a pohyb.

Prierezové témy v predmete:

Ochrana života a zdravia

- tematický okruh: **Zdravotná príprava**
- tematický celok: Zdravý životný štýl

Osobnostný a sociálny rozvoj

- tematický okruh: **Psychohygiéna**
- tematický celok: Zdravý životný štýl

II. Rozvíjajúce ciele predmetu:

- Poskytnúť poznatky o fungovaní ľudského tela ako celostného systému.

III. Predmetové kompetencie:

- využívať poznatky o anatómii a fyziológii ľudského tela pri starostlivosti o vlastné zdravie;
- poznať pozitívne aj negatívne účinky životného prostredia na ľudský organizmus;
- poznať príčiny a možnosti prevencie najčastejších ochorení;
- poznať dôsledky sociálnych patológií pre život a zdravie človeka;
- posilňovať pocit zodpovednosti za vlastné zdravie a rozvíjať zdravý životný štýl;
- poznať základy poskytovania prvej pomoci, vedieť ich aplikovať v praxi.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: 3. ročník
Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
tretí	1. Orgánové sústavy človeka	27
	2. Zdravý životný štýl	10
	3. Základy poskytovanie prvej pomoci	4
	4. Dedičnosť a premenlivosť	25

TC	BIOLÓGIA ČLOVEKA A OCHRANA ZDRAVIA (66 hodín ročne)	
	Výkonový štandard	Obsahový štandard
1	ORGÁNOVÉ SÚSTAVY ČLOVEKA (27 hodín)	
	1.1 Tvar, opora a povrch tela (7 hodín)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať funkcie opornej, pohybovej a krycej sústavy; • vedieť popísať stavbu kosti; • poznať spôsoby spojenia kostí, uviesť príklady • prostredníctvom obrazu, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) popísať stavbu kostry • poznať rozdiely medzi hladkým, priečne pruhovaným a srdcovým svalom; • vedieť popísať stavbu kostrového svalu; • popísať mechanizmus kontrakcie svalu; • prostredníctvom obrazu, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) lokalizovať základné skupiny svalov človeka • poznať funkcie kože • prostredníctvom obrazu, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) vedieť popísať anatomickú stavbu kože. 	<p>OPORNÁ SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnútorná stavba kosti, tvar, • spojenia kostí, • rast kosti, • kostra <p>POHYBOVÁ SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba kostrového svalu, • činnosť svalu, • kostrové svaly <p>KRYCIA SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • koža (anatómia, funkcie) <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojivá (väzivo, chrupka, kosť), okostica, kostná dreň, rastová chrupka, kĺbové a nekĺbové spojenie kosti, lebka, chrbtica, stavec, medzistavcová platnička, skolióza, pletenec, • svalové tkanivá (hladké, priečne pruhované a srdcové svalstvo), kostrový sval, dráždivosť, kontrakcia, aktín, myozín, • epitel, pokožka, zamša, podkožné väzivo, žľaza, vlas, nechty
	1.2 Sústavy látkovej výmeny (8 hodín)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť vymenovať orgány tráviacej sústavy; • vedieť popísať procesy trávenia a vstrebávania v jednotlivých orgánoch tráviacej sústavy • poznať význam tráviacich enzýmov • poznať význam hlavných zložiek potravy vo výžive človeka • vedieť popísať stavbu dýchacej sústavy; 	<p>TRÁVIACA SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba tráviacej rúry, • funkcia, • trávenie a vstrebávanie, • výživa <p>DÝCHACIA SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba dýchacej sústavy • funkcia, • mechanizmus dýchania

<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť mechanizmus dýchania a jeho súvislosť s metabolizmom; • poznať základné typy telových tekutín človeka a ich význam pre fungovanie organizmu; • poznať základné zložky krvi a ich význam; • vedieť vysvetliť princíp rozdelenia krvi na krvné skupiny; • vedieť popísať proces zrážania krvi; • vedieť popísať časti krvného obehu a stavbu srdca; • vedieť porovnať tepny, žily a vlásoknice z hľadiska stavby a funkcie; • vedieť popísať činnosť srdca, poznať prejavy srdcovej činnosti; • poznať základné časti a význam lymfatickej sústavy; • vedieť vymenovať časti vylučovacej sústavy; • poznať funkciu nefrónu pri tvorbe moču; • vedieť vysvetliť význam tvorby moču a jeho vylučovania pre organizmus; • prostredníctvom obrazov, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) vedieť lokalizovať a opísať jednotlivé orgánové sústavy a ich orgány. 	<p>TELOVÉ TEKUTINY</p> <ul style="list-style-type: none"> • krv- zloženie krvi, krvné skupiny; • tkanivový mok; • lymfa, • funkcie telových tekutín. <p>OBEHOVÁ SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • krvný obeh • lymfatický obeh <p>VYLUČOVACIA SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba vylučovacej sústavy, • funkcia, • tvorba moču <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zuby, chrup, jazyk, žľazy (slinné, pečenné, podžalúdková žľaza), enzýmy (amyláza, ptyalín, pepsín, lipáza, chymozín, trypsín) mucín, žlč, chýmus, peristaltika, klky, mikroklky, zvieracie, symbiotické baktérie, živiny, vitamíny, minerálne látky. • dýchacie cesty (horné a dolné), pľúca, priedušnica, priedušky, priedušničky, pľúcne mechúrky (alveoly), pľúcna ventilácia, vonkajšie a vnútorné dýchanie. • krv, miazgy, tkanivový mok, krvná plazma, červené krvinky, biele krvinky, krvné doštičky, krvné skupiny, Rh faktor, transfúzia, zrážanie krvi, • tepny, žily, vlásoknice, srdce, predsieň, komora, chlopne, pľúcna žila, pľúcne žily, horná a dolná dutá žila, vencovité tepny, systola, diastola, krvný tlak, tep, miazgovod, miazgové uzliny. • oblička, obličková panvička, kôra, dreň, nefrón, močovod, močový mechúr, prvotný a druhotný moč, exkrécia, filtrácia, osmoregulácia.
<p>1.3 Riadiace sústavy a regulačné mechanizmy (8 hodín)</p>	
<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť porovnať činnosť nervového a hormonálneho riadenia organizmu; • prostredníctvom obrazov, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) vedieť lokalizovať žľazy s vnútorným vylučovaním; • poznať hormóny (uvedené v pojmoch) a ich účinky; • vedieť popísať stavbu a funkciu centrálnej a obvodovej nervovej sústavy; • vedieť vysvetliť princíp prenosu nervového vzruchu • prostredníctvom obrazov, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) vedieť lokalizovať časti nervovej sústavy; • charakterizovať reflexný oblúk; 	<p>HORMONÁLNA SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcia • vymenovať endokrinné žľazy a ich hormóny <p>NERVOVÁ SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba a činnosť obvodovej nervovej sústavy a centrálneho nervového systému • prenos nervového vzruchu <p>ZMYSLOVÉ ORGÁNY</p> <ul style="list-style-type: none"> • receptory, • stavba a činnosť zmyslových orgánov <p>TERMOREGULÁCIA</p> <p>IMUNITNÝ SYSTÉM</p> <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žľazy s vnútorným vylučovaním (endokrinné), hypofýza, štítna žľaza,

	<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť rozdiel medzi nepodmiernenými a podmienenými reflexami; vedieť vysvetliť princíp činnosti zmyslových orgánov; prostredníctvom obrazov, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) vedieť popísať stavbu a funkciu zmyslových orgánov; vedieť vysvetliť na príklade oka a ucha prenos zmyslového vnemu od receptora k nervom; vedieť vysvetliť princíp termoregulácie; poznať význam stálej telesnej teploty; vedieť vysvetliť princíp imunitnej reakcie 	<p>podžalúdková žľaza, nadobličky, pohlavné žľazy, hormóny (tyroxín, tyronín, rastový, inzulín, glukagón, adrenalín, noradrenalín, testosterón, estrogén, progesterón),</p> <ul style="list-style-type: none"> koordinácia, spätná väzba, neurón, synapsia, reflexný oblúk, obvodové nervy, centrálna nervová sústava, mozog (zadný, stredný, predný, medzimozog), miecha, biela a sivá hmota, podmienené a nepodmienené reflexy, vyššia nervová činnosť, druhá signálna sústava, receptory- chemoreceptory, mechanoreceptory, rádioreceptory termoregulácia, imunita, fagocytóza, bunková a protilátková imunita, očkovanie, alergia.
1.4 Reprodukcia a vývin (4 hodiny)		
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> poznať funkcie mužskej a ženskej pohlavnej sústavy; prostredníctvom obrazov, 3D modelu (resp. počítačových simulácií) vedieť popísať stavbu mužských a ženských pohlavných orgánov; vedieť rozlíšiť vnútorné a vonkajšie pohlavné orgány u oboch pohlaví; vedieť vysvetliť princíp menštruačného cyklu ženy a poznať jeho jednotlivé fázy; poznať prvé príznaky tehotenstva; vedieť popísať jednotlivé fázy pôrodu; vedieť charakterizovať jednotlivé vývinové obdobia človeka od zárodka až po starobu. 	<p>POHLAVNÁ SÚSTAVA</p> <ul style="list-style-type: none"> pohlavné sústavy muža a ženy oplodnenie embryonálny vývin vývinové obdobia človeka <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> pohlavné bunky (spermia, vajíčko), menštruácia, mužská pohlavná sústava (semenníky, nadsemenníky, semenovody, semenné mechúriky, predstojnica, pohlavný úd, miešok), ženská pohlavná sústava (vaječníky, vajíčkovody, maternica, pošva, veľké a malé pysky ohanbia, predsieň pošvy, dráždec), oplodnenie, tehotenstvo, vnútromaternicový vývin, pôrod, ontogenetický vývin človeka (zárodok, plod, novorodenec, dojča, batôľa, predškolský vek, mladší a starší školský vek, puberta, mladosť, dospelosť, staroba).
2	ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL(10 hodín)	
2.1 Základné predpoklady zdravia		
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o vplyve nesprávnej životosprávy, absencie pohybu a narušeného životného prostredia na fyzické a psychické zdravie človeka. (<i>napr.: Obezita a jej dôsledky; Psychické poruchy príjmu potravy: anorexia a bulímia; Stres a jeho vplyv na ľudský organizmus; Vplyv kvality</i> 	<p>ZDRAVIE</p> <ul style="list-style-type: none"> definícia zdravia (podľa WHO); životospráva a výživa pohybové aktivity a oddych psychické zdravie kvalita životného prostredia. <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdravie, choroba, stravovacie návyky, zodpovednosť za vlastné zdravie -

<p><i>životného prostredia na zdravie človeka; Pohybové aktivity ako jeden z predpokladov zdravia človeka).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať kľúčové faktory ohrozujúce zdravie a následky ich pôsobenia na človeka; • poznať dôsledky nesprávnych stravovacích návykov a choroby tráviacej sústavy; • poznať vitamíny a minerálne látky (uvedené v pojmoch) a ich účinky; • poznať význam dodržiavania pitného režimu; • vedieť „čítať“ údaje z „energetických“ tabuliek výrobkov, ktoré sú uvedené na obale; • poznať, v čom spočíva princíp BIO potravín; • vysvetliť nevyhnutnosť niest' osobnú zodpovednosť za svoj život a zdravie 	<p>prevencia,</p> <ul style="list-style-type: none"> • makroživiny: lipidy, proteíny, sacharidy, mikroživiny – vitamíny (B-komplex, C, D, E, K, A), minerálne látky (Ca, Mg, Fe, Zn, K, Na), antioxidanty (napr.: vitamíny- E, C, β-karotén, minerálne látky – Se), voľné radikály, rafinované potraviny, biopotraviny, • obezita, pitný režim, poruchy príjmu potravy - bulímia, anorexia; diéty, pohyb, relax, stres, environmentálne faktory.
2.2 Reprodukčné zdravie	
<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť vysvetliť pojem „reprodukčné zdravie“. • poznať základné piliere pre zabezpečenie reprodukčného zdravia : <ol style="list-style-type: none"> 1. Plánované rodičovstvo. 2. Starostlivosť o matku. 3. Starostlivosť o novorodencov a deti. 4. Prevencia sexuálne prenosných ochorení. 5. Prevencia a liečba sterility a infertility.) • vedieť vysvetliť význam preventívnych lekárskech prehliadok u gynekológa (ženy) a urológa (muži); • poznať zdravotné, psychické, etické a sociálne riziká predčasného sexuálneho života; • vedieť vysvetliť podstatu ochorenia AIDS a poznať možnosti prevencie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena a starostlivosť o pohlavné orgány. • Plánované rodičovstvo. • Prevencia pohlavne prenosných ochorení. • Rovnosť pohlavia. <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohlavná zrelosť, rodičovská zrelosť; • zodpovedné plánovanie rodičovstva, antikoncepcia, • kvapavka, syfílis, AIDS, trichomoníáza, sexuálne správanie, promiskuita, neplodnosť, sterilita, infertility, asistované počatie, potrat, • rovnosť pohlaví, heterosexuality, homosexualita, sexuálne odchýlky, sexuálne deviácie.
2.3 Civilizačné choroby	
Námety na samostatné práce žiakov	
<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať príčiny civilizačných ochorení a možnosti prevencie; • na príklade vedieť vysvetliť súvislosť medzi civilizačným ochorením a životným štýlom človeka; • vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie s využitím IKT o vybraných civilizačných ochoreniach a možnosti ich prevencie. 	<ul style="list-style-type: none"> • srdcovo-cievne (kardiovaskulárne) ochorenia; • vysoký krvný tlak (hypertenzia), • nádorové ochorenia; • ochorenia tráviacej sústavy a metabolické poruchy; • alergie a autoimunitné poruchy; • ochorenia pohybového aparátu; • nervové a psychické ochorenia.
2.4 Sociálne patológie a rizikové správanie	
Námety na samostatné práce žiakov	
<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie s využitím IKT o problematike sociálnych patológií, ich dopadu na zdravie a možnej prevencie 	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti • návykové látky (alkoholizmus, fajčenie, tvrdé drogy, gamblerstvo...) • prevencia a liečba závislostí.

3	ZÁKLADY POSKYTOVANIA PRVEJ POMOCI (4 hodiny)	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedieť poskytnúť laickú zdravotnícku pomoc pri konkrétnych zraneniach a chorobných stavoch (teoreticky aj prakticky): <i>zlomeniny, vyklbenie kostí, zastavenie dychu, šok, zastavenie činnosti srdca, povrchové a hĺbkové poranenia kože...</i> • zdôvodniť presný postup pri poskytovaní prvej pomoci; • poznať telefónne číslo tiesňového volania (112); • poznať obsah domácej lekárničky a autolekárničky – povinná a odporúčaná výbava; • poznať protišokové opatrenia; • osvojiť si základné spôsoby obväzovania rán (<i>klasový, tlakový...</i>) • vedieť uložiť osobu do stabilizovanej polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zástava srdca • Zástava dýchania • Bezvedomie • Stabilizovaná poloha • Zastavenie krvácania • Poranenia svalov a kostí <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvá pomoc, linka tiesňového volania 112, • protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, • privolanie lekárskej pomoci (postup), • typy obväzov, typy zlomenín, • lekárnička, migréna, • epileptický záchvat, poleptanie, popáleniny, záchvat pri cukrovke, otrava alkoholom, vdýchnutie drobných predmetov, požitie škodlivých látok, povrchové poranenia.
4. DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ (25 hodín)		
4.1 Podstata dedičnosti		
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať podstatu dedičnosti a premenlivosti. • Poznať základné genetické pojmy. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o významných objavoch v oblasti genetiky • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o vedcoch ktorí prispeli k rozvoju genetiky (J.G. Mendel). 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do genetiky • dedičnosť a premenlivosť • základné genetické pojmy <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dedičnosť, premenlivosť – variabilita, križenie - hybridizácia, • znak (kvalitatívny, kvantitatívny), fenotyp, • gén (veľkého a malého účinku), genotyp, alela.
4.2 Základy bunkovej dedičnosti		
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať lokalizáciu genetickej informácie v bunke. • Vedieť opísať časti chromozómu. • Vysvetliť rozdiel medzi somatickou a pohlavnou bunkou. • Poznať rozdiel medzi medzi autozómom a pohlavným chromozómom. • Vedieť opísať základné fázy meiózy. • Vysvetliť pojem crossing over a jeho význam pre kombináciu génov v gamétach. • Poznať genetické dôsledky meiózy. • Poznať lokalizáciu génov mimo jadra. • Vysvetliť podstatu dedičnosti v prokaryotických bunkách. • Poznať podstatu vzniku rezistencie baktérií na antibiotiká. 	<ul style="list-style-type: none"> • chromozóm • dedičnosť eukaryotických buniek • dedičnosť prokaryotických buniek <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chromozóm, rameno, centroméra, jednochromatidový a dvojchromatidový chromozóm, • autozómy a pohlavné chromozómy, homologické a heterologické chromozómy, • haploidná a diploidná bunka, • lokus, • meióza, prvé a druhé meiotické delenie, crossing over, rekombinácia génov, segregácia chromozómov, • mimojadrová dedičnosť, • prokaryotický chromozóm, plazmid, rezistencia.

	<p>4.3. Mendelove pravidlá dedičnosti</p> <p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť podstatu kríženia – hybridizácie. • Vedieť používať zaužívanú symboliku pri sledovaní kríženia. • Vysvetliť platnosť Mendelových zákonov: • zákon o uniformite a reciprocite (jednotnosti prvej generácie krížencov) • zákon o segregácii alel a ich následnej kombinácii v druhej generácie • zákon o voľnej kombinovateľnosti alel. • Na konkrétnych príkladoch vysvetliť rozdiel v platnosti Mendelových zákonov pri úplnej a neúplnej dominancii. • Vedieť aplikovať Mendelove zákony na dedičnosť krvných skupín človeka. • Poznať význam Mendelových zákonov pre prax. • Poznať podmienky platnosti Mendelových zákonov. • Vedieť vysvetliť význam väzby génov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mendelove zákony • monohybridizmus • dihybridizmus • neúplná dominancia • platnosť Mendelových zákonov <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gaméta, zygota, • monohybridizmus, dihybridizmus, • rodičovská (parietálna) generácia, generácia potomkov (filiálna), • dominancia, recesivita, • úplná a neúplná dominancia (intermediarita), kodominancia, • dedičnosť krvných skupín, • homozygot, heterozygot, • štiepny pomer, uniformita, • reciprocita, spätné kríženie, • kombinačný štvorec, väzba génov, väzbová skupina génov.
	<p>4.4 Dedičnosť a pohlavie</p>	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť význam pohlavných chromozómov pri určení pohlavia. • Na príklade hemofílie a daltonizmu vedieť vysvetliť princíp dedičnosti viazanej na X chromozóm. 	<ul style="list-style-type: none"> • chromozómové určenie pohlavia, • dedičnosť viazaná na X chromozóm <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heterochromozómy, • homologické a nehomologické úseky pohlavných chromozómov, • dedičnosť krížom, hemofília, daltonizmus.
	<p>4.5 Molekulové základy genetiky</p>	
	<p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať princíp stavby nukleových kyselín. • Poznať rozdiel v štruktúre DNA a RNA. • Poznať typy a význam jednotlivých nukleových kyselín. • Vysvetliť podstatu genetického kódu. • Opísať replikáciu DNA a vysvetliť jej význam pri delení bunky. • Vysvetliť princíp prenosu genetickej informácie na molekulovej úrovni. • Vysvetliť pojem „ústredná dogma molekulovej biológie“. • Poznať lokalizáciu procesov transkripcie a translácie v bunke 	<ul style="list-style-type: none"> • nukleové kyseliny (DNA, RNA) • genetický kód • replikácia DNA • expresia génu (transkripcia, translácia) <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DNA, RNA (mediátorová, transferová, ribozómová) • nukleotid, dusíkatá báza (adenín, guanín, cytozín, tymín, uracil), komplementarita, • genetický kód, • gén (štruktúrny a regulačný), expresia génu, • aminokyselina, bielkovina, replikácia, matrica, • triplet, kodón, antikodón, proteosyntéza, transkripcia, translácia.

<p>4.6 Premenlivosť – mutácie</p> <p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedieť charakterizovať premenlivosť ako základ variability živej prírody. • Poznať rozdiel medzi dedičnou a nededičnou premenlivosťou z hľadiska ich príčin a dôsledkov. • Charakterizovať pojem mutácia. • Vedieť uviesť príklady na základné skupiny mutagénov. • Poznať význam antimutagénov, uviesť príklady. • Poznať základné typy mutácií. • Vysvetliť rozdiel medzi dôsledkami gametických a somatických mutácií na organizmus. • Poznať význam mutácií pre evolúciu živých organizmov. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o génových manipuláciách, o ich využívaní v praxi, význame a rizikách. 	<ul style="list-style-type: none"> • nededičná premenlivosť • dedičná premenlivosť a jej príčiny • mutácie (génové, chromozómové, genómové) • príčiny mutácií – mutagény • dôsledky gametických a somatických mutácií pre organizmus • význam mutácií v evolučných procesoch • génové manipulácie a ich praktické využitie <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • premenlivosť dedičná a nededičná, • mutácie (gametické, somatické, indukované, spontánne, génové, chromozómové, genómové), mutagény, antimutagény, génové manipulácie, genetické inžinierstvo, geneticky modifikované organizmy.
<p>4.7 Genetika človeka</p> <p>Žiak vie / dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznať rozdiely v metódach využívaných vo všeobecnej a humánnej genetike. • Vedieť vysvetliť význam poznania dedičnosti normálnych znakov človeka pre prax. • Poznať najčastejšie geneticky podmienené ochorenia človeka. • Vedieť vysvetliť pojem dedičné dispozície. • Poznať význam genetického poradenstva pre existenciu zdravej populácie. • Vedieť vyhľadať, spracovať a prezentovať informácie o geneticky podmienených poruchách u človeka, o ich prevencii a zmiernení príznakov. 	<ul style="list-style-type: none"> • metódy genetiky človeka • dedičnosť normálnych znakov • dedičné choroby a dispozície • genetické poradenstvo <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodokmeňová analýza, populačný výskum, • ľudský genóm, • geneticky podmienené ochorenia, syndrómy, dispozície, prenatálna diagnostika, amniocentéza, genetické poradenstvo.

V. Formy a metódy práce

METÓDY

- výkladovo-ilustratívna metóda
- reprodukčná metóda
- výkladovo-problémová metóda
- heuristická metóda
- výskumná metóda

FORMY

- metodické (výkladové, dialogické, demonštračné, samostatná práca žiakov)
- sociálne (frontálna, individuálna a skupinová práca)
- organizačné (vyučovacia hodina, laboratórna práca, projekty ...)

VI. Učebné zdroje:

- **Biológia pre gymnázia 5, 6**
- Internet
- Pracovné listy

VII. Hodnotenie predmetu

- Predmet sa klasifikuje
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).
- Žiak musí mať minimálne 3 známky
- 2x test - váha 2
- Odpoveď - váha 1
- Laboratórne práce – max. váha 2
- Projekty, účasť na súťaži - váha 2 (prípadne individuálne posúdenie)
- Malé písomky (nové učivo + 3 učivá z opak.) - váha 1
- Seminárne práce, referáty - váha 1
- Aktivita študenta – max. váha 2
- Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:

100% - 90%	⇒ výborný
89% - 75%	⇒ chválitebný
74% - 50%	⇒ dobrý
49% - 30%	⇒ dostatočný
29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

- ⇒ počítame na 2 desatinné miesta:
- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
 - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
 - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Dejepis- 3.ročník
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť

I. Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Tí si v ňom postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s historickým procesom ako jedným zo základných predpokladov komplexného poznávania sveta a ľudskej spoločnosti.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom:

- poznávať históriu, ktorá nepredstavuje uzavretú minulosť (sumu faktov a letopočtov) so vždy konečnými a jednostrannými interpretáciami
- poznávať históriu, ktorá je výsledkom mnohostranného a protirečivého procesu
- poznávať históriu na základe kritickej analýzy primeraných multiperspektívnych (mnohostranných) školských historických prameňov, ktoré považujeme za základný prostriedok nadobúdania spôsobilosti rozumieť dejinám, preto aj za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i učebníc dejepisu
- rozvíjať komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, prostredníctvom ktorých žiaci riešia uvedené úlohy a problémy
- rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti
- závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení

III. Predmetové kompetencie

Žiaci si kladú otázky

1. **použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií s historickým časom**
 - zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy v chronologickej postupnosti
 - zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy do synchronných celkov
 - rozpoznať nerovnomernosť historického vývoja na základe prijatých kritérií
 - identifikovať rôzne časové štruktúry historického vývoja
 - používať periodické termíny – medzníky ako jeden z prostriedkov orientácie v minulosti
2. **s historickým priestorom**
 - rozlišovať medzi miestnymi, regionálnymi, národnými, globálnymi historickými javmi a procesmi
 - vystihnúť základné vývinové charakteristiky miestnych, regionálnych, národných, globálnych historických javov a procesov a prepojenosť medzi nimi
 - chápať vzájomnú prepojenosť a podmienenosť hospodárstva, politiky, sociálnej organizácie a kultúry
 - chápať vzťahy medzi individuálnym a sociálnym životom
 - chápať úlohu osobností v dejinách
3. **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi**
 - vyčleniť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces
 - charakterizovať historické udalosti, javy, procesy na základe určujúcich znakov
 - určiť príčiny a vymedziť dôsledky historických udalostí, javov a procesov
 - vymedziť a popísať charakteristické znaky jednotlivých historických období, civilizácií, kultúr
 - objasniť vývinové a typologické zvláštnosti historických období, civilizácií v jednotlivých krajinách, oblastiach a regiónoch
 - charakterizovať vzhľadom na historickú podmienenosť ekonomické, sociálne, politické a kultúrne faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
 - určiť vzhľadom na historickú situáciu význam a úlohu jednotlivých oblastí života spoločnosti a človeka, predovšetkým mytológiu, náboženstvo, vedy, umenie, každodenný život
4. **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri analýze školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňov - stopách po minulosti**
 - pri vymedzovaní predmetu skúmania
 - pri analyzovaní štruktúry problému
 - pri rozlišovaní kľúčových problémov, otázok
 - pri vyjadrovaní toho, čo už vieme a čo ešte musíme odhaliť
 - pri myslení v alternatívach
 - pri vytvorení plánu skúmania
 - pri komunikácii v „skúmateľskom“ tíme o výsledkoch skúmania
 - pri vytváraní záznamu zo skúmania
5. **pri vyhľadávaní relevantných informácií**

- rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických i z textov kombinovaných
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
- z odbornej, populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie

6. pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty

- pri vyberaní informácií
- pri organizovaní informácií
- pri porovnávaní informácií
- pri rozlišovaní informácií
- pri zaradovaní informácií
- pri kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií

7. pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu

- pri zoradení výsledkov
- pri rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- pri určovaní podstatného, kľúčového
- pri integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
- pri vyhodnocovaní správnosti postupu
- pri tvorbe súboru vlastných prác - portfólio

Uvedený komplex študijných/predmetových kompetencií sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

IV. Obsah vzdelávania

ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia

hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Tretí/septima	1. Prvá svetová vojna	5
	2. Slováci a vznik ČSR	7
	3. Na ceste k druhej svetovej vojne	11
	4. Druhá svetová vojna	10
	5. Druhá svetová vojna a Slováci	10
	6. Konflikt ideológií	10
	7. Premeny Československa	7
	8. Integrácia Európy	4
	9. Vznik Slovenskej republiky	2

Prvá svetová vojna (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zovšeobecniť príčiny prvej svetovej vojny rozpoznajú kľúčové medzníky priebehu vojny • rekonštruovať život vojakov v zákopoch 	<ul style="list-style-type: none"> • život v zákopoch • život v zázemí • veda ako zbraň • zákopová vojna

<ul style="list-style-type: none"> • rekonštruovať život v zázemí • analyzovať plagát ako súčasť vojnovej propagandy • zdôvodniť používanie nových zbraní vo vojne v období industriálnej spoločnosti • zostaviť sprievodcu po cintorínoch, pomníkoch či pamätníkoch v mieste svojho bydliska • zhodnotiť dôsledky vojny • identifikovať geopolitické zmeny po prvej svetovej vojne • zostaviť mentálnu mapu nástupníckych štátov • simulovať vylepšovanie mieru po prvej svetovej vojne 	<ul style="list-style-type: none"> • versailleský systém • dôsledky vojny nová mapa Európy
--	--

Slováci a vznik ČSR (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vystihnúť situáciu na Slovensku v priebehu vojny • zdôvodniť prítomnosť vojenských operácií na území Slovenska • vymedziť medziny domáceho a zahraničného odboja • analyzovať politické dokumenty: Clelendská dohoda, Pittsburská dohoda, Martinská deklarácia • zaujať postoj k významu vzniku ČSR (28. X.1918) 	<ul style="list-style-type: none"> • slovenská spoločnosť počas vojny • cesta k československému štátu • idea vzniku Československa • československý odboj • politické programy ČSR v geopolitike

Na ceste k druhej svetovej vojne (11)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR (1917-1953) • špecifikovať znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku -odhalia na konkrétnych príkladoch ciele propagandy totalitných režimov • vymedziť znaky demokratických politických systémov v medzivojnovom období • zhodnotiť úroveň ľudských a občianskych práv v tomto období • identifikovať príčiny vzniku II. svetovej vojny 	<ul style="list-style-type: none"> • podoby totality a demokracie • boľševický prevrat, komunizmus • moderná demokracia - Veľká Británia, USA • fašizmus a nemecký národný socializmus • komunizmus

II. Svetová vojna (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť úroveň ľudských a občianskych práv v tomto období • identifikovať príčiny vzniku II. svetovej vojny • rozčleniť jednotlivé etapy priebehu druhej II. svetovej vojny • zdokumentovať holokaust na konkrétnom príbehu 	<ul style="list-style-type: none"> • Európa pod nemeckou hegemoniou • plán Barbarossa • japonská expanzia protifašistická koalícia • odboj • život v čase vojny holokaust • Osvienčim • dôsledky vojny • etnické čistky • druhá svetová vojna

II. Svetová vojna a Slováci (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • odhalia príčiny vzniku autonómie a slovenského štátu • rozoznajú kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja SR • analyzujú politické podmienky • analyzujú židovský kódex • analyzujú hospodárske a kultúrne podmienky v SR • vyhľadajú príklady účasti Slovákov na bojiskách druhej svetovej vojny • zaujmú postoj k rôznym názorom na SNP • porovnajú politický systém z rokov 1945-1948 s režimom v 1939-1945 	<ul style="list-style-type: none"> • anexia, koalícia, manifestácia • autonómia • aklamácia, geopolitika • klerikálny, puč • arizácia, asimilácia, disimilácia • koedukácia, saldo • diverzia, divízia, NKVD • zahraničný a domáci odboj • SNP • paradesantná brigáda • retribúcia, dekrét

Konflikt ideológií (12)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať príčiny vzniku bipolárneho sveta -zdokumentujú podstatné príklady krízových javov rozdeleného sveta (1956- 1989) 	<ul style="list-style-type: none"> • studená vojna • krízy v sovietskom bloku • rozdelenie sveta od výstavby k pádu berlínskeho múru • maďarská revolúcia • karibská kríza

<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť vplyv perestrojky a glasnosti na vnútropolitický vývoj štátov východného bloku • zaujať postoj v problémovej diskusii: izraelsko-arabské spolužitie • zhodnotia proces dekolonizácie v 2. polovici 20. storočia • zdôvodnia príčiny pádu železnej opony 	<ul style="list-style-type: none"> • Solidarita • Perestrojka • Glasnosť • Blízky východ, Ázia, rok Afriky
--	--

Premeny Československa (7)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikovať podstatné príklady doformovania slovenského moderného národa • analyzovať teóriu čechoslovakizmu - špecifikujú znaky politického systému ČSR • analyzovať hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky • rozlíšiť hlavné prúdy slovenskej politickej scény v rámci ČSR • zaujať postoj k prejavom centralizmu a autonomizmu • rozpoznať príčiny a dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže • zaujať postoj v problémovej diskusii: politika ústupkov verzus úsilie o mier • odhaliť príčiny vzniku autonómie a slovenského štátu • rozpoznať kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky • analyzovať hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky • objasniť riešenie židovskej otázky na konkrétnom príbehu • analyzovať židovský kódex • zaujať postoj k rôznym názorom na SNP • vyhľadať príklady účasti Slovákov na bojiskách II. svetovej vojny • zdokumentovať na konkrétnych príbehoch každodenný život v Slovenskej republike -vytvoria projekt: Slovenská republika (1939-1945)očami pamätníkov 	<ul style="list-style-type: none"> • medzivojnové Československo a Slováci • Slovenská republika (1939 - 1945) • doformovanie slovenského moderného národa • politický systém • menšiny, zmeny slovenskej spoločnosti • slovenské politické prúdy slovenská kultúra • autoritatívny režim • židovský kódex • protifašistický odboj • SNP • Slováci na bojiskách druhej svetovej vojny každodennosť • od ľudovej demokracie ku komunistickej totalite • odsun Nemcov • maďarská otázka • februárový prevrat • podoby totality a jej obeť • odpor proti totalite • pražská jar normalizácia • podoby socialistickej každodennosť

<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať medzníky vnútropolitického vývoja ČSR v rokoch 1945-1948 • zdokumentovať prípravu komunistov na prevzatie a uskutočnenie moci v roku 1948 • vymedziť príčiny a dôsledky začlenenia ČSR do sovietskeho bloku • identifikovať na konkrétnych príkladoch formy odporu proti komunistickej totalite • vymedziť príčiny a dôsledky reformného procesu v roku 1968 - zaujmú postoj v problémovej diskusii: socializmus s ľudskou tvárou? • vysvetliť dôsledky obdobia tzv. normalizácie • zdokumentovať na konkrétnych príbehoch rôzne podoby každodenného života v komunistickej totalite (1948-1989) 	
--	--

Integrácia Európy (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť mocenské a politické dôvody euroatlantickej hospodárskej a vojenskej spolupráce • rozpoznať kľúčové medzníky procesu európskej integrácie (od idey k realizácii) • identifikovať podstatné problémy procesu európskej integrácie • rozpoznať kultúrne európske hodnoty • zaujať postoj k inakosti spoločnej Európy • posúdiť dôležitosť zachovania národných hodnôt a tradícií v kontexte európskej integrácie • zdokumentovať krízové javy v Európe i vo svete po roku 1989 • špecifikovať globálne problémy súčasného sveta • zdokumentovať na konkrétnych príkladoch klady a zápory globalizačných tendencií • čítať kriticky jednotlivé médiá - rozlišovať primárne a sekundárne pramene 	<ul style="list-style-type: none"> • globálna dedina • terorizmus • ekológia • EHS • Európska únia • informačná explózia • mediálny svet • globalizácia

<ul style="list-style-type: none"> • uvedomovať si, že záznam o minulosti možno interpretovať rôznym spôsobom • vcítiť sa do situácie ľudí, ktorí boli zainteresovaní na historických udalostiach • verbalizovať neverbálne (obrazové) pramene ako zdroj historických informácií • analyzovať grafické pramene (mapa, graf, diagram, tabuľka) • analyzovať film ako školský historický prameň 	
--	--

Vznik Slovenskej republiky (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymedziť príčiny a dôsledky zrútenia komunistického režimu v Československu • identifikovať príčiny a dôsledky rozdelenia Československa • diskutovať o význame vzniku Slovenskej republiky v roku 1993 • rozpoznať kľúčové medzníky vývoja Slovenskej republiky po roku 1993 	<ul style="list-style-type: none"> • nežná revolúcia • rozdelenie Československa • vznik Slovenskej republiky • Slovenská republika a EU

V. Metódy a formy práce

- aktívne počúvanie
- metóda rozhovoru
- kooperatívne učenie
- tvorenie projektov
- simulačné hry
- dramatisácia

VI. Učebné zdroje

- učebnica dejepisu pre 3. ročník gymnázií- Národné dejiny, Svetové dejiny
- historické pramene
- atlasy, časopisy
- populárnovedecká literatúra
- historická beletria

VII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

- Predmet sa klasifikuje
- Žiak musí mať minimálne 3 známky
- 2x test - váha 2
- Odpoveď - váha 1
- Projekty, účasť na súťaži - váha 2 (prípadne individuálne posúdenie)
- Malé písomky (nové učivo + 3 učivá z opak.) - váha 1
- Seminárne práce, referáty - váha 1
- Aktivita študenta – max. váha 2

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta:

- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Matematika
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

I. Charakteristika predmetu

Predmet zahŕňa požiadavky Štátneho vzdelávacieho programu pre ISCED 3 odbor 790205 00. Učebný predmet matematika na gymnáziách je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament.

Tento predmet zahŕňa

- matematické poznatky a zručnosti, ktoré študenti budú potrebovať v svojom ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.) a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v iných vedných disciplínach
- rozvoj presného myslenia a formovanie argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia
- súhrn matematických modelov, ktoré patria k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky pre spoločnosť
- prezentácie a aplikácie vzorcov, čítanie a používanie diagramov, grafov a tabuliek
- využívať osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh a tak budovať vzťah medzi matematikou a realitou rozvíjať schopnosť používať prostriedky IKT na vyhľadanie spracovanie a prezentáciu informácií.

Do predmetu boli zaradené tieto prierezové témy:

- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – Štatistika
- Finančná gramotnosť – Úvery a úroky – Postupnosti a rady

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom matematiky na gymnáziách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote
- rozvíjali funkčné a kognitívne kompetencie, metakognitívne kompetencie a vhodnou voľbou organizačných foriem a metód výučby aj ďalšie kompetencie potrebné v živote
- rozvíjali logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému
- získali a rozvíjali zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa

- nové vedomosti získavali špirálovite, s množstvom propedeutiky prostredníctvom riešenia úloh s rôznym kontextom
- správne používali matematickú symboliku, znázorňovali vzťahy
- čítali s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy
- tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť
- vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy)
- rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť
- boli schopní pracovať s návodmi a tvoriť ich
- naučili sa samostatne analyzovať texty úloh, a riešiť ich, odhadovať hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia
- používali prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií, čo by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému

III. Predmetové kompetencie

Štúdium matematiky na strednej škole prispieva k rozvoju kľúčových kompetencií: kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky. Žiak

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky)
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov, kompetencia riešiť problémy
- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analytickokritickom a tvorivom myslení
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovně ich rizika

- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov, kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí
 - hľadať chyby v argumentácii a usudzovaní
 - v jednoduchých prípadoch vysloviť kontra príklad všeobecných tvrdení
 - rozlíšiť nepodložené tvrdenie v prípade, že má dostatok informácií
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní, kompetencia k celoživotnému učeniu sa – učiť sa učiť
- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti, sociálne komunikačné kompetencie
- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu uplatnenia
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti, kompetencie sociálne a personálne
- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov

- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch, kompetencie pracovné
- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny, kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote. kompetencie občianske
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Tretí

Hodinová dotácia: 3 /99/

Obsahový štandard: Obsah predmetu je rozdelený do šiestich tematických okruhov:

1. Opakovanie a systematizácia učiva z 2.ročníka /17/
2. Geometria a meranie /16/
3. Analytická geometria /20/
4. Postupnosti /18/
5. Finančná matematika /11/
6. Matematická štatistika /17/

Opakovanie a systematizácia učiva z 2.ročníka (17)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• aplikovať poznatky z kombinatoriky pri riešení úloh z praxe• aplikovať poznatky z pravdepodobnosti pri riešení úloh z praxe• aplikovať poznatky zo stereometrie pri riešení úloh z praxe	<ul style="list-style-type: none">• kombinatorické pravidlo súčtu a súčinu, variácie a kombinácie• náhodný pokus, náhodný jav, nezávislé javy, Laplaceova schéma,• pravdepodobnosť javu, doplnková pravdepodobnosť• objem a povrch hranatých a rotačných telies

Geometria a meranie (16)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• používať základné geometrické koncepty (symetria, zhodnosť, podobnosť)• spôsoby dvojrozsmernej reprezentácie priestoru (mapy, rezy, priemety) a súradnicovú sústavu	<ul style="list-style-type: none">• súmernosti, otočenie• geometrické miesta bodov, konštrukčné úlohy• meranie a odhad• zhodnosť a podobnosť• goniometria ostrého uhla

<ul style="list-style-type: none"> • zostrojiť obraz jednoduchého útvaru v zhodnom zobrazení danom dvojicami odpovedajúcich si bodov • zobrazíť útvar v stredovej, osovej súmernosti a otáčaní • použiť kritérium podobnosti útvarov • zistiť približné rozmery nedostupných útvarov pomocou podobnosti • ovládať základné geometrické konštrukcie pomocou geometrického miesta bodov • analyzovať charakteristické vlastnosti a vzájomné vzťahy geometrických útvarov 	
Analytická geometria (20)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobrazíť v súradnicovej sústave bod a opačne • vypočítať súradnice vektora • pracovať s vektorom určeným súradnicami • aplikovať vlastnosti skalárneho súčinu • napísať rovnicu priamky v priestore i v rovine • napísať rovnicu roviny v parametrickom tvare 	<ul style="list-style-type: none"> • súradnicová sústava v rovine, v priestore • vektor, operácie s vektormi, skalárne násobenie vektorov, aplikácie skalárneho súčinu • parametrická rovnica priamky v rovine a v priestore • všeobecná rovnica priamky v rovine, ostatné tvary priamok • parametrické vyjadrenie roviny

Postupnosti (18)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definovať postupnosť • určiť členy postupnosti danej rekurentne, vzorcom pre n - tý člen • popísať vlastnosti postupnosti • zistiť, či daná postupnosť je aritmetická, geometrická resp. iná 	<ul style="list-style-type: none"> • definícia postupnosti, určenie postupnosti, vlastnosti postupností, aritmetická a geometrická postupnosť, vzťahy pre n - tý člen, medzi dvoma členmi, súčet prvých n členov postupnosti, limita postupnosti, nekonečný geometrický rad

<ul style="list-style-type: none"> • vypočítať limitu postupnosti • definovať nekonečný geometrický rad • používať vzorce pre aritmetickú a geometrickú postupnosť • aplikovať získané poznatky pri riešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické využitie postupnosti-úrokovanie, úver
--	---

Finančná matematika (11)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definovať základné pojmy finančnej matematiky • porovnať princípy jednoduchého a zloženého úrokovania • porovnať výhodnosti pôžičiek • poznať princíp splácania úveru • aplikovať získané poznatky pri riešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • úrok, úroková miera, úver, jednoduché a zložené úrokovanie,

Matematická štatistika (17)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť organizáciu súboru obsahujúceho veľký počet dát • pre daný štatistický súbor určiť hodnoty základných štatistických parametrov – stredná hodnota, modus medián, rozptyl, smerodajná odchýlka • zostaviť frekvenčné tabuľky • použiť vhodný softvér pri grafickom spracovaní dát • porovnávať hodnoty znaku štatistického znaku pre rôzne výberové súbory • kedy je vhodné aplikovať na štatistický súbor normálne rozdelenie a kedy nie 	<ul style="list-style-type: none"> • štatistický súbor, rozsah súboru • štatistický znak a jeho hodnota • početnosť a relatívna početnosť pre jednotlivé hodnoty (intervaly hodnôt) štatistického znaku – frekvenčné tabuľky • grafické spracovanie dát (histogram, kruhový diagram, čiarové grafy lomené a hladké) • použitie vhodného softvéru (napr. EXCEL) pri grafickom spracovaní dát. Stredná hodnota, modus, medián, rozptyl

<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady iných rozdelení početnosti • navrhnúť prieskum, spracovať ho a interpretovať • v jednoduchých prípadoch posúdiť, kedy výsledky získané z výberového súboru sú relevantné 	<ul style="list-style-type: none"> • použitie kalkulačky a počítačového softvéru (napr. EXCEL) • vážený priemer • normálne rozdelenie • percentily • príklady iných rozdelení početností (pravdepodobnosti)
--	--

V. Metódy a formy práce

K tomu, aby žiak dosiahol výkonový štandard budeme používať:

- problémové vyučovanie TC: 1,2,3,4,5,6
- projektové vyučovanie TC: 6
- samostatnú prácu TC: 1,2,3,4,5
- práca v skupinách TC: 1,2,3,4,5,6
- klasické formy vyučovania TC: 2,3,4,5,6
- pamäťové počítanie TC: 1,2,3,4
- rozhovor TC: 1,2,3,4,5,6
- prácu s internetom práca na PC s výukovými programami TC: 1,2,3,4,5,6

VI. Učebné zdroje

- Učebnica pre 1.2.3.ročník gymnáziá Odvárko, Hecht
- Zbierka úloh z matematiky pre 1.2.3.ročník Odvárko, Smida, Hecht
- Odborná literatúra
- Didaktické pomôcky
- Internet a výukové programy

VII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výkonový štandard zvládol alebo nie. Zisťovanie úrovne osvojených kompetencií v zmysle výkonových štandardov bude prevádzané nasledovne :

- priebežné individuálne skúšanie
- slovné hodnotenie

- hodnotenie známkou, bodmi /ústna odpoveď, prezentácia projektu/
- aktivita žiakov
- samostatná práca
- písomné skúšanie

Pri hodnotení žiaka budeme dodržiavať nasledovné zásady :

- každú písomnú prácu je potrebné oznámiť s náležitým časovým predstihom
- opravenú písomnú prácu dôsledne analyzovať, žiak musí vedieť kritériá hodnotenia a opravenú písomku musí vidieť
- o každej známke musí byť žiak informovaný
- každú ústnu odpoveď je potrebné ústne vyhodnotiť
- ohodnotiť každú úspešnú účasť v matematickej súťaži
- žiak musí mať minimálne 5 známok za polrok
- Hodnotenie sa prevádza v zmysle platného klasifikačného poriadku známkami 1 – 5.
- Výpočet polročnej a koncoročnej známky sa uskutočňuje na základe váhového priemeru známok:

druh odpovede	váha	známka z odpovede
ústna odpoveď z celého tematického celku	2	x
päťminútovka	1	y
aktivita, vyriešenie príkladu pri tabuli	1	t
vopred oznámená písomka (v polovici alebo na konci tematického celku)	2	z
referát, projekt, prezentácia	1	r, p
súťaž	2	q

Vzorec na výpočet váhového priemeru:

$$VP = \frac{x \cdot 2 + y \cdot 1 + z \cdot 2 + t \cdot 3 + r \cdot 1 + p \cdot 1 + q \cdot 2}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

- Počítame na 2 desatinné miesta:
- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
 - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
 - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

V prípade výsledných známok 1,5; 2,5; 3,5; 4,5 sa zaokrúhľuje smerom nadol

Názov predmetu	Informatika
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami

Úvod

Vzdelávací štandard v predmete informatika je otvorený metódam a formám zvoleným na dosiahnutie cieľov definovaných výkonovými i obsahovými štandardami. Zvolené metódy a formy výučby by mali poskytnúť žiakom príležitosť na rozvoj individuálnych, učebných možností. Vzdelávací štandard je rozčlenený na oblasti: Reprezentácie a nástroje, Komunikácia a spolupráca, Algoritmické riešenie problémov, Softvér a hardvér, Informačná spoločnosť. Oblasti obsahujú prierezové témy, ktoré sa učia priebežne s inými témami aj počas niekoľkých rokov. Napríklad v téme Softvér a hardvér – práca so súborami a priečinkami – sa žiaci učia pracovať so súborami a priečinkami nielen počas jedného ročníka, ale na rôznych úrovniach v celom procese výučby informatiky. Na ich zvládnutie je potrebný dlhší čas, opakované tréningovanie i dostatočná prax. Učiteľ individuálne zvažuje mieru toho, do akej hĺbky sa bude danej téme venovať. K vymedzeným výkonom je priradený učebný obsah, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu predmetu. Takto štruktúrované učivo podľa jednotlivých tematických celkov tvorí obsahový štandard, ktorý si učitelia môžu tvorivo modifikovať v rámci vymedzeného tematického celku v príslušných ročníkoch. Pri koncipovaní príležitostí na rozvíjanie učebných možností žiaka je našim spoločným cieľom vytvárať také kognitívne činnosti, ktoré operujú pojmami, ako je hľadanie, pátranie, skúmanie, zisťovanie niečoho, čo je niekedy neisté alebo riskantné v poznávacom zmysle. Účinne si osvojíme len taký poznatok, ktorý si vytvoríme v konkrétnej činnosti. Ide nám o výučbu aktívnej výstavby poznatkov v informatike a pri práci s počítačom. Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov schopnostiam žiakov. Je však nutné zabezpečiť, aby všetci žiaci do skončenia vzdelávania absolvovali celý vzdelávací štandard uvedený v tomto dokumente.

Do vzdelávacieho obsahu predmetu sú začlenené nasledovné okruhy **prierezových tém**:

Finančná gramotnosť – Úvery a úroky – Reprezentácie a nástroje

Osobnostný a sociálny rozvoj – Záverečná vlastná práca, obhajoba – Komunikácia a spolupráca

I. Charakteristika predmetu

Poslaním výučby informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t. j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo výučbe iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život občanov v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Predmet informatika v treťom ročníku pozostáva z nasledovných tematických okruhov:

- Reprezentácie a nástroje (štruktúry)
- Komunikácia a spolupráca (práca s nástrojmi na spoluprácu a zdieľanie informácií)
- Softvér a hardvér (práca so súborami a priečinkami, práca v počítačovej sieti a na internete)
- Algoritmické riešenie problémov (analýza problému, jazyk na zápis riešenia, pomocou postupnosti príkazov, pomocou nástrojov na interakciu, pomocou premenných, pomocou cyklov, pomocou vetvenia, interpretácia zápisu riešenia, hľadanie a opravovanie chýb)

II. Ciele predmetu

Žiaci

- pracujú v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávajú informácie uložené na pamäťových médiách, alebo na sieti,
- komunikujú cez sieť,
- rozvíjajú svoje schopnosti kooperácie a komunikácie,
- nadobúdajú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu,
- rozvíjajú svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažia sa o sebavzdelávanie,
- rešpektujú intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov i aplikácií.

III. Predmetové kompetencie

V predmete informatika sa rozvíjajú nasledujúce kľúčové kompetencie žiakov:

a) k učeniu

- samostatne plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- efektívne využívať rôzne stratégie učenia sa k získavaniu poznatkov a informácií,
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení,
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií,
- tvorivo spracovávať informácie a prakticky ich využívať

b) komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- používať odborný jazyk

c) riešenie problémov

- analyzovať vybrané problémy,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh,
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
- vedieť posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy
- logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom informatiky a iných učebných predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh,

d) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- efektívne využívať informačno-komunikačné technológie pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života,
- prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- algoritmicky myslieť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- uvedomovať si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumieť príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a informačno-komunikačných technológií

e) sociálne

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- prijímať ocenenie, radu a kritiku a čerpať poučenie pre ďalšiu prácu

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: 3. ročník

Hodinová dotácia: 1 hodina týždenne polovica triedy / 33 hodín ročne

REPREZENTÁCIE A NÁSTROJE – štruktúry (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizovať informácie do štruktúr – vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a vzťahy (tabuľky, grafy, postupnosti obrázkov, čísel, ...), • orientovať sa, vyhľadávať a získavať informácie zo štruktúry podľa stanovených kritérií, • voliť vhodnú štruktúru pre reprezentáciu informácie a zdôvodňovať ju (napr. kedy voliť čísla, alebo kedy meno a priezvisko evidovať v dvoch samostatných stĺpcoch v tabuľke, ...), • posudzovať vlastnosti operácií s rôznymi štruktúrami (napr. možnosť mazania, vkladania, vyhľadávania, ...), • interpretovať údaje zo štruktúr – odvodzovať vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami. 	<p>Pojmy: postupnosť, tabuľka (frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), strom (napr. priečinky a podpriečinky, nadriadený – podriadený, strom rozhodnutí, stratégií, turnajov, rodokmeň), graf (mapa, kto sa komu dovoľá)</p>

KOMUNIKÁCIA A SPOLUPRÁCA – práca s nástrojmi na spoluprácu a zdieľanie informácií (4)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať nástroje na zdieľanie a publikovanie informácií, • vytvárať a upravovať zdieľané produkty pomocou nástrojov na spoluprácu, • využívať nástroje na spoluprácu pri riešení problémov. 	<p>Procesy: zdieľanie priečinkov a súborov na webe, paralelná práca s textom, obrazom, tabuľkami a prezentáciami</p>

SOFTVÉR A HARDVÉR – práca so súbormi a priečinkami (2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizovať súbory a priečinky, • posudzovať vlastnosti súborov rôznych typov, • pracovať so súborovým manažérom a získavať informácie o súboroch, priečinkoch a pamäťových zariadeniach. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: súbor ako štruktúra údajov rôznych typov, vzťah veľkosti súboru a uloženej informácie/zvolenej reprezentácie (napr. vplyv zvolenej kompresie)</p>

SOFTVÉR A HARDVÉR – práca v počítačovej sieti a na internete (2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získavať údaje zo sieťových prostriedkov (napr. skener, úložisko súborov, a pod.), • sprístupňovať prostriedky iným ľuďom (napr. tlačiareň, sieťové pripojenie, priečinkov, a pod.). 	<p>Pojmy: prenosová rýchlosť Procesy: odhadovanie množstva prenesených údajov podľa daných parametrov</p>

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – analýza problému (2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať vstupné informácie zo zadania úlohy, • popisovať očakávané výstupy, výsledky, 	<p>Vlastnosti a vzťahy: zadaný problém – vstup – výstup Procesy: rozdelenie problému na menšie časti, syntéza riešenia z riešení menších častí,</p>

<p>akcie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať problém, ktorý sa bude riešiť algoritmicke, • formulovať a neformálne (prirodzeným jazykom) vyjadriť ideu riešenia, • uvažovať o vlastnostiach vykonávateľa (napr. korytnačka, grafické pero, robot, a pod.), • plánovať riešenie úlohy ako postupnosť príkazov vetvenia a opakovania. 	<p>identifikovanie opakujúcich sa vzorov, identifikovanie miest pre rozhodovanie sa (vetvenie a opakovanie), identifikovanie všeobecných vzťahov medzi informáciami</p>
---	---

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – jazyk na zápis riešenia (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať jazyk na zápis algoritmickeho riešenia problému (používať konštrukcie jazyka, aplikovať pravidlá jazyka), • používať matematické výrazy pri vyjadrovaní vzťahov a podmienok, • rozpoznávať a odstraňovať chyby v zápise, • vytvárať zápisy a interpretovať zápisy podľa nových stanovených pravidiel (syntaxe) pre zápis algoritmov. 	<p>Pojem: program, programovací jazyk Vlastnosti a vzťahy: zápis algoritmu a vykonanie programu, vstup – vykonanie programu – výstup/akcia Procesy: zostavenie programu, identifikovanie, hľadanie, opravovanie chýb</p>

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – pomocou postupnosti príkazov (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • aplikovať pravidlá, konštrukcie jazyka pre zostavenie postupnosti príkazov. 	<p>Pojmy: príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov Vlastnosti a vzťahy: ako súvisia príkazy a výsledok realizácie programu Procesy: zostavenie a úprava príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov, úprava sekvencie príkazov (pridanie, odstránenie príkazu, zmena poradia príkazov)</p>

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – pomocou nástrojov na interakciu (3)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">rozpoznávať situácie, kedy treba získať vstup,identifikovať vlastnosti vstupnej informácie (obmedzenia, rozsah, formát),rozpoznávať situácie, kedy treba zobrazíť výstup, realizovať akciu,zapisovať algoritmus, ktorý reaguje na vstup,vytvárať hypotézu, ako neznámy algoritmus spracováva zadaný vstup, ak sú dané páry vstup – výstup/akcia.	<p>Vlastnosti a vzťahy: prostriedky jazyka pre získanie vstupu, spracovanie vstupu a zobrazenie výstupu</p> <p>Procesy: čakanie na neznámy vstup – vykonanie akcie – výstup, následný efekt</p>

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – pomocou premenných (2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">identifikovať zo zadania úlohy, ktoré údaje musia byť zapamätané, resp. sa menia (a teda vyžadujú použitie premenných),riešiť problémy, v ktorých si treba zapamätať a neskôr použiť zapamätané hodnoty vo výrazoch,zovšeobecniť riešenie tak, aby fungovalo nielen s konštantami.	<p>Pojmy: premenná, meno (pomenovanie) premennej, hodnota premennej, operácia (+, -, *, /)</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: pravidlá jazyka pre použitie premennej, meno premennej – hodnota premennej</p> <p>Procesy: nastavenie hodnoty (priradenie), zistenie hodnoty (použitie premennej), zmena hodnoty premennej, vyhodnocovanie výrazu s premennými, číslami a operáciami</p>

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – pomocou cyklov (2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">rozpoznávať opakujúce sa vzory,rozpoznávať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, počas aj po skončení cyklu,riešiť problémy, v ktorých treba výsledok získať akumulovaním čiastkových výsledkov v rámci cyklu,riešiť problémy, ktoré vyžadujú neznámy počet opakovaní,riešiť problémy, v ktorých sa kombinujú	<p>Pojmy: opakovanie, počet opakovaní, podmienka vykonávania cyklu, telo cyklu</p> <p>Vlastnosti a vzťahy: ako súvisí počet opakovaní s výsledkom, čo platí po skončení cyklu</p> <p>Procesy: vyhodnotenie hraníc/podmienky cyklu, vykonávanie cyklu</p>

cykly a vetvenia, • stanoviť hranice a podmienky vykonávania cyklov.	
---	--

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – pomocou vetvenia (2)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> rozpoznávať situácie a podmienky, kedy treba použiť vetvenie, rozpoznávať, aká časť algoritmu sa má vykonať pred, v rámci a po skončení vetvenia, riešiť problémy, ktoré vyžadujú vetvenie so zloženými podmienkami (s logickými spojkami), riešiť problémy, v ktorých sa kombinujú cykly a vetvenia. 	Pojmy: vetvenie, podmienka Vlastnosti a vzťahy: pravda/nepravda – splnená/nesplnená podmienka Procesy: zostavovanie a upravovanie vetvenia, vytvorenie podmienky a vyhodnotenie podmienky s negáciami a logickými spojkami (a, alebo)

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – interpretácia zápisu riešenia (1)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> krokovat' riešenie, simulujú činnosť vykonávateľa s postupnosťou príkazov, s výrazmi a premennými, s vetvením a s cyklami, vyjadriť ideu daného návodu (objavovať a vlastnými slovami popisovať ideu zapísaného riešenia – ako program funguje, čo zápis realizuje pre rôzne vstupy), upraviť riešenie úlohy vzhľadom na rôzne dané obmedzenia, doplňať, dokončujú, modifikujú rozpracované riešenie, hľadať vzťah medzi vstupom, algoritmom a výsledkom, uvažovať o rôznych riešeniach, navrhovať vylepšenie. 	Vlastnosti a vzťahy: jazyk - vykonanie programu Procesy: krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe

ALGORITMICKÉ RIEŠENIE PROBLÉMOV – hľadanie a opravovanie chýb (1)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznávať, kedy program pracuje nesprávne, hľadať chybu vo vlastnom, nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju, zistiť, pre aké vstupy, v ktorých prípadoch, situáciách program zle pracuje, uvádzať kontra príklad, kedy niečo neplatí, nefunguje, posudzovať a overovať správnosť riešenia (svojho aj cudzieho), rozlišovať chybu pri realizácii od chyby v zápise. 	<p>Vlastnosti a vzťahy: chyba v postupnosti príkazov (zlý príkaz, chýbajúci príkaz, vymenený príkaz alebo príkaz navyše), chyba vo výrazoch s premennými, chyba v algoritmoch s cyklami a s vetvením, chyba pri realizácii (logická chyba), chyba v zápise (syntaktická chyba)</p> <p>Procesy: rozpoznanie chyby, hľadanie chyby</p>

V. Metódy a formy práce

- a) klasické výučbové metódy
 - slovné – vysvetľovanie, prednáška, práca s textom, rozhovor
 - názorno – demonštračné – prezentácia a pozorovanie, práca s obrazom
 - zručnostno – praktické – napodobňovanie, experimentovanie, vytváranie zručností
- b) aktivizujúce metódy
 - diskusné
 - heuristické, riešenie problémov
- c) komplexné výučbové metódy
 - frontálne vyučovanie
 - skupinové a kooperatívne vyučovanie
 - samostatná práca žiakov
 - projektové vyučovanie
 - vyučovanie podporované počítačom

VI. Učebné zdroje

- Informatika pre stredné školy – Ivan Kalaš a kolektív, SPN 2001
- Práca s textom – Jana Machová, SPN 2002
- Práca s grafikou – Ľubomír Salanci, SPN 2000
- Práca s Internetom – Ľudmila Jašková a kolektív, SPN 2000
- Práca s tabuľkami – Stanislav Lukáč a kolektív, SPN 2001

VII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, úroveň osvojenia výkonového štandardu žiakom. Zisťovanie úrovne osvojených kompetencií v zmysle výkonových štandardov bude prevádzané:

- obhajobou záverečných prác
- prezentáciou práce v skupinách

- praktickou prácou pri PC
- písomnou formou /testy/

Zásady klasifikácie

- každý test je potrebné oznámiť týždeň dopredu
- opravený test dôsledne analyzovať, žiak musí vedieť kritériá hodnotenia a opravený test musí vidieť
- o každej známke musí byť žiak informovaný
- každú ústnu odpoveď je potrebné ústne vyhodnotiť
- žiak musí mať minimálne 5 známok za polrok

Hodnotenie sa prevádza v zmysle platného klasifikačného poriadku známkami 1 – 5. Výsledná známka sa vypočíta ako vážený priemer známok, pričom jednotlivé váhy priradíme nasledovne:

- test váha 1
- záverečná práca váha 2
- iné hodnotenie váha 1

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb

I. Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor na realizáciu a uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom pohybových aktivít, telesnej výchovy, športovej činnosti a pohybových aktivít v prírodnom prostredí. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak získa kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvojí si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie proti civilizačným ochoreniam, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získa vedomosti a zručnosti o zdravotne a výkonnostne orientovanej zdatnosti a telovýchovných činnostiach z viacerých druhov športových disciplín. Je vedený k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasť svojho komplexného rozvoja, k zorientovaniu sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít a ich uplatneniu v režime dňa.

Na jednotlivých stupňoch vzdelávania postupne získaný komplex predmetových a kľúčových kompetencií spolu s osvojenými telovýchovnými a športovými zručnosťami by sa mal takto stať v konečnom dôsledku súčasťou jeho životného štýlu a výrazom jeho životnej filozofie.

Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe, športe, zdraví a zdravom životnom štýle, ktoré sú utvárané prostredníctvom realizovaných foriem vyučovania telesnej a športovej výchovy, zdravotnej telesnej výchovy alebo formou integrovanej telesnej a športovej výchovy. (Učebné osnovy pre zdravotnú telesnú výchovu sú spracované samostatne).

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, podporovať rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti a zdatnosti, zvyšovať aktivitu v starostlivosti o zdravie, nadobúdať vedomosti o motorike svojho tela, z telesnej výchovy a zo športu (šport v chápaní akejkoľvek pohybovej aktivity v zmysle Európskej charty o športe z roku 1992), utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu v nadväznosti na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpoklad schopnosti k celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie.

Špecifickým cieľom predmetu je, aby žiaci :

- porozumeli zdraviu ako subjektívnej a objektívnej hodnotovej kategórii, prebrali zodpovednosť za svoje zdravie;
- vedeli hodnotovo rozlišovať základné determinanty zdravia, pohybovej gramotnosti jednotlivca;
- osvojili si vedomosti a zručnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím;
- vedeli aplikovať a napláňovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti;
- porozumeli pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností pri zdravotných poruchách a zdravotných oslabeniach, pri prevencii proti rozvoju civilizačných ochorení;
- boli schopní zhodnotiť svoje pohybové možnosti, zorganizovať si svoj pohybový režim a zapojiť sa do spoluorganizovania športovej činnosti pre iných;

- rozumeli vybraným športovým disciplínam, vzdelávacej, výchovnej, socializačnej a regeneračnej funkcii športových činností;
- osvojili si poznanie, že prevencia je hlavný nástroj ochrany zdravia a získali zručnosti poskytnutia prvej pomoci;
- racionálne jednali pri prekonávaní prekážok v situáciách osobného a verejného ohrozenia;

III. Predmetové kompetencie

Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie

- vytvoriť si vlastnú pohybovú identitu, pohybovú gramotnosť a zdravotný status;
- poznať základné prostriedky rozvíjania pohybových schopností a osvojovania pohybových zručností;
- poznať a mať osvojené pohybové zručnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb, prostriedok úpravy zdravotných porúch a ktoré môže využívať v dennom pohybovom režime;

Kognitívne kompetencie

- schopnosť rozvíjať kritické myslenie, ktoré predpokladá syntézu a komparáciu poznatkov;
- flexibilitnosť – schopnosť hľadať optimálne riešenia vzhľadom k situácii, v ktorej sa nachádza;
- schopnosť pozitívne a konštruktívne pristupovať k riešeniu problémov;
- poznať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, vytvoriť si pohybový imidž v zmysle aktívneho zdravého životného štýlu;

Komunikačné kompetencie

- vedieť jasne a zrozumiteľne vyjadrovať verbálne a neverbálne počas telovýchovnej a športovej činnosti a zároveň rozumieť odbornej terminológii;
- vedieť písomne, ústne i pohybom vyjadriť získané poznatky a zručnosti,
- schopnosť argumentovať, prezentovať svoje postoje a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné technológie a vedieť vyhľadávať informácie o pohybe, zdraví, zdravotných poruchách, športových výsledkoch a sprostredkovať informácie iným;
- schopnosť byť objektívnym divákom, optimálnym partnerom pri športovej činnosti;

Učebné kompetencie

- vedieť sa motivovať pre dosiahnutie cieľa (športový výkon, dosiahnutie zručnosti, prvá pomoc a i.),
- vedieť si odôvodniť svoje hodnotové postoje a buduje si celoživotné návyky (pravidelné športovanie, zdravé stravovanie a i.);
- schopnosť získavať, triediť a systematicky využívať získané poznatky a športové zručnosti;
- vedieť si organizovať čas, poznať životné priority a priority v starostlivosti o zdravie a podľa nich sa aj riadiť a dodržiavať základné pravidlá zdravého životného štýlu;
- vedieť pozitívne prijímať podnety z iného kultúrneho a športového prostredia a zaujímať k nim hodnotové stanovisko;

Interpersonálne kompetencie

- mať pozitívny vzťah k sebe a iným;
- vedieť objektívne zhodnotiť svoje prednosti a nedostatky a v každej situácii vedieť predvídať následky svojho konania;
- schopnosť rozvíjať kompetenciu sebaovládania, motivácie konať s určitým zámerom byť asertívny, využívať empatiu ako prostriedok interpersonálnej komunikácie;
- schopnosť efektívne pracovať v kolektíve;

- zaujímať sa o športovú aktivitu iných, sledovať športovcov a ich výkony, nevytvárať bariéry medzi vekom, sociálnou skupinou, zdravotným stavom a úrovňou výkonnosti žiakov;

Postojové kompetencie

- zapájať sa do školskej záujmovej a mimoškolskej telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti;
- vedieť využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody;
- vedieť zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera;
- vedieť dodržiavať princípy fair-play;
- vedieť spoluorganizovať pohybovú aktivitu svojich priateľov, blízkych a rodinných príslušníkov.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia -dievčatá

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, • udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť na hodinách TSV, • organizačné pokyny, • kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť ako pohybové aktivity prispievajú k udržaniu zdravia 	<ul style="list-style-type: none"> • relaxačné a dýchacie cvičenia • cvičenia na jednotlivé poruchy zdravia • strečingové cvičenia
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • poznať účinok pohybu na telesný, funkčný, psychický a pohybový rozvoj • vytvoriť a zorganizovať svoj pohybový program 	<ul style="list-style-type: none"> • všestranne rozvíjajúce cvičenia • didaktické hry v prírode • šport a zdravie
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (20 hodín)	
Atletika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • poznať význam rozcvičenia a aktívne sa zapojiť do jeho vedenia • porozumieť svojmu fyzickému potenciálu a možnostiam zlepšovania telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • beh na 50m, 300m • skok do diaľky, • skok do výšky, • 12 min. beh 	<ul style="list-style-type: none"> • vrh guľou • skok do výšky • hod oštepom • skok do diaľky • beh na 50m, 300m • 12 min. beh • Štafetový beh

Posilňovacie a relaxačné cvičenia (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • aplikovať a naplánovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • spinning • tabata • crossfit • tvorba tréningového programu na vybranú svalovú skupinu • posilňovanie s plnými loptami
Rytmická gymnastika (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zostaviť rozcvičenie pri hudbe, individuálnu a kolektívnu pohybovú väzbu • hodnotiť a prezentovať kvalitu pohybu, • vyjadriť svoje zážitky z pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • aerobik, • základné tanečné kroky – polka, valčík, tango • cvičenia so švihadlom
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (39hodín)	
Gymnastika (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • používať odbornú terminológiu, • ovládať základy techniky osvojovaných PČ, • ovládať základné pravidlá, • aplikovať cvičenia na rozvoj kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti chrbtice • prezentovať estetický pohybový prejav • vysvetliť zásady správneho držania tela Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • akrobatická zostava 	<ul style="list-style-type: none"> • akrobatická zostava • preskoky cez kozu • cvičenia na kladine • hrazdy - výmyk
Volejbal (12)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností jednotlivca • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá volejbalu Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • test odbíjania obojručne zhora, • test odbíjania obojručne zdola, • test istoty podania 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • podanie - zdokonaľovanie, • príjem podania • hra s jedným nahrávačom • hra s liberom • rozhodovanie v hre
Basketbal (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností jednotlivca • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá basketbalu Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ, • uvoľňovanie sa hráča s loptou, bez lopty • clonenie • osobná obrana • zónová obrana • zápasy družstiev

Florbal (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať odbornú terminológiu • prezentovať herné činnosti jednotlivca • rešpektovať pravidlá florbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • zápasy družstiev
Softbal (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentovať herné činnosti jednotlivca • rešpektovať pravidlá <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • riadená hra

Ročník: tretí v štvorročnej forme štúdia - chlapci
Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnosť na hodinách TSV, organizačné pokyny, kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> vysvetliť ako pohybové aktivity prispievajú k udržaniu zdravia 	<ul style="list-style-type: none"> relaxačné a dýchacie cvičenia cvičenia na jednotlivé poruchy zdravia strečingové cvičenia
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> poznať účinok pohybu na telesný, funkčný, psychický a pohybový rozvoj vytvoriť a zorganizovať svoj pohybový program 	<ul style="list-style-type: none"> všestranne rozvíjajúce cvičenia didaktické hry v prírode šport a zdravie
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (20 hodín)	
Atletika (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> poznať význam rozcvičenia a aktívne sa zapojiť do jeho vedenia porozumieť svojmu fyzickému potenciálu a možnostiam zlepšovania telesnej zdatnosti a pohybovej Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> 12 min. beh, skok do diaľky, skok do výšky, beh na 300m 	<ul style="list-style-type: none"> vrh guľou skok do diaľky skok do výšky hod oštepom 12 min. beh skok do diaľky beh na 300m
Posilňovacie a relaxačné cvičenia (10)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> aplikovať a naplánovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> spinning kruhový tréning tabata cvičenia na rozvoj maximálnej sily crossfit
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (39 hodín)	
Gymnastika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> používať odbornú terminológiu, ovládať základy techniky osvojovaných PČ, 	<ul style="list-style-type: none"> opakovanie kotúľov kotúľ vzad do stojky na rukách,

<ul style="list-style-type: none"> • ovládať základné pravidlá, • aplikovať cvičenia na rozvoj kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti chrbtice • prezentovať estetický pohybový prejav • vysvetliť zásady správneho držania tela <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akrobatická zostava 	<ul style="list-style-type: none"> • stojka na rukách • premet bokom • premet vpred • akrobatická zostava • hrazda - výmyk
Volejbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností jednotlivca • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá volejbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • test odbíjania obojručne zhora, • test odbíjania obojručne zdola, • test istoty podania 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • ÚHK po nahrávke na sieti, • príjem podania • hra s dôrazom na hru nahrávača • turnaj v hre
Basketbal (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností jednotlivca • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá basketbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ, • uvoľňovanie sa hráča s loptou, bez lopty • zdokonaľovanie pivotovej obrátky • clonenie • osobná obrana • riadená hra
Florbal (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností jednotlivca • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá florbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • ÚHK „prihraj a bež“ • riadená hra • upravená hra
Futbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností jednotlivca • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá futbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie pravidiel, • hra na jednotlivých postoch • zdokonaľovanie HČJ • upravená hra

V. Metódy a formy práce

Slovné metódy :

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor, diskusia, dialóg)

Demonštračné metódy

- demonštrácia statických obrazov a schém
- projekcia statická a dynamická

Praktické metódy

- nácvik pohybových zručností
- didaktické hry
- simulačné metódy

Organizačné formy povinného vyučovania telesnej a športovej výchovy

Vyučovacia hodina - základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny.

Žiaci so zdravotným oslabením sú zaradení do oddelenia zdravotnej telesnej výchovy, žiakov ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie.

Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

Ak nastane úraz, okamžite poskytnete učiteľ prvú pomoc, zabezpečíte lekárske ošetrovanie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Žiaci používajú na hodinách zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti.

Kurzová forma výučby - kurzové formy výučby sú súčasťou vyučovania predmetu, majú samostatnú časovú dotáciu. Sú formou s povinným obsahom a riadia sa samostatnými smernicami. V 3. ročníku žiaci absolvujú kurz ochrany života a zdravia.

VI. Učebné zdroje

Jursík : Didaktika telesnej výchovy

A.Melicher,J.Slezák a kol.: Pokyny na hodnotenie vzdelávacích štandardov z telesnej výchovy žiakov strdných škôl

Kampmiller T. a kol.: Teória a didaktika atletiky I.

Hatiar B.: Teória a didaktika športovej gymnastiky

Mačura P.: Teória a didaktika basketbalu

Zapletalová L. - Přidal V.: Teória a didaktika volejbalu

Učebné osnovy pre gymnáziá

VII. Hodnotenie žiakov

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považuje:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie;
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka;
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí.

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa používajú batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridrižiava sa štandardov.

Klasifikácia obsahuje dva bloky:

I. blok – aktivita

II. blok – limity (sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov)

Konečná známka je výsledkom blokov I. a II a to nasledovným spôsobom:

1. Určí sa priemerná známka z limitov (napr. 2 – priemer známok zaokrúhlený na celé číslo)
2. Určí sa známka z aktivity na hodinách (napr. 1 – celé číslo)
3. Vypočítame výslednú známku ako priemer dvoch hodnôt:

Výsledná známka = (známka z aktívnej účasti + priemer známok z limitov) : 2

napr. $(2 + 1) : 2 = 1,50$ t.j. konečná známka je 1

$(3 + 1) : 2 = 2$ t.j. konečná známka je 2

Poznámka: priemer do 1,5 (vrátane) je známka 1, priemer nad 1,5 do 2,5 (vrátane) je známka 2, ..

Hodnotenie aktivity /I. blok/:

1. aktívna účasť na hodinách

Učiteľ eviduje účasť žiaka na hodinách. Ak žiak nie je prítomný na hodine alebo na danej hodine necvičí, nie je mu započítaná aktívna účasť. Ak sa žiak nezúčastní hodiny TV z dôvodu reprezentácie školy, počíta sa, ako by na hodine bol.

- účasť 80% a viac – známka 1
- účasť 60% a viac – známka 2
- účasť 40% a viac – známka 3
- účasť 30% a viac – známka 4
- účasť menej ako 30% - známka 5 (zvláštny individuálny prístup)

2. aktivita na hodinách

Aktivita sa žiakovi započíta ak: je neobyčajne aktívny a pracovitý počas vyučovacej hodiny, reprezentuje školu v športovej súťaži, angažuje sa v športových činnostiach v čase mimo vyučovania (krúžková činnosť v škole, preukázateľná pravidelná činnosť v športových kluboch). Pasivita sa započíta takému žiakovi, ktorý na vyučovacej hodine úmyselne nepracuje, neprinesie si na hodinu TSV cvičebný úbor alebo na hodine bezdôvodne necvičí.

Aktivita je teda výsledkom aktivity na hodinách a aktívnej účasti na hodinách. U niektorých žiakov sa vo výnimočnom prípade (individuálny študijný plán, športové tréningy počas hodín TSV, dlhodobé zranenie) aktívna účasť na hodinách nepočíta.

Hodnotenie limitov /II. blok/:

Hodnotia sa limity, ktoré sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov v danom ročníku

Hodnotenie žiakov oslobodených od TSV:

Absolvoval aktívne – žiak sa na vyučovaní TSV aktívne zúčastňoval, zapájal a plnil úlohy vyučujúceho.

Absolvoval – žiak sa na vyučovaní TSV ospravedlnene nezúčastňoval (rozhodnutím riaditeľa školy) alebo sa žiak zúčastňoval, ale zo závažných dôvodov nepracoval.

Neabsolvoval – žiak sa na vyučovaní TSV neospravedlnene nezúčastňoval, alebo žiak na hodinách neodôvodnene nepracoval.